SUSCRIPCIÓ
BARCELONA, UNA PESSETA AL MES
ESPANYA, 4'50 PTES. AL TRIMESTRE
ESTRANGER, 9'00 PTES. TRIMESTRE

EL POBLE CATALÀ

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
CARRER D'EN PELAI, 42, PRINCIPAL
IMPRENTA
CARRER DE L'EST, NÚMERO 11
TELÈFONS
REDACCIÓ, 1.569 — IMPRENTA, 2.595

ANY XI.-NUM. 3,418 — BARCELONA, DILLUNS 27 DE JULIOL DE 1914 — UN NÚMERO, 5 CÉNTIMS

¿Cap a la conflagració europea?

EL CONFLICTE AUSTRO-SERBI

Antecedents.-Situació actual.-Conseqüencies

Austria i Serbia

A les darreries del segle XIV, la Serbia caigué baix la dominació otomana. En 1805, 1812 i 1815, la població rural serbia promogué diverses revoltes de caràcter nacionalista que prepararen la independencia de un troç de la patria, regoneguda en 1878, després de la guerra russo-turca.

Això estimulà fortament els anhels de grandesa de la nació serbia i féu nàixer el desig de juntar a la patria independent aquells territoris que n'estaven arbitrariament separats.

La Bosnia i l'Herzegovina particularment, anexionades a l'Austria en virtut d'una imposició humiliant de la monarquía imperial, incitaren encara més les esperances dels serbis.

El criteri dominant a la Cort austríaca ha sigut sempre no tant sols advers a aquestes pretensions de Serbia, si que també francament dirigit a la major absorció possible de la petita nacionalitat.

En la lluita popular de Serbia per la consecució d'aquest desig el poble topà amb la oposició dels séus monarques, venuts al govern d'Austria i que's valien de llur autoritat per a enterpir tot moviment nacionalista inspirat en aquest sentit.

Aquell funest rei Milà i el desgraciat Alexandre, foren l'instrument dòcil de la política imperialista d'Austria prop de Serbia.

Fruit d'aquesta tàctica fou el desastre de la Serbia en la guerra amb Bulgaria, a la que hi fou llençada per Austria en 1885.

L'assassinat del rei Alexandre i la reina Draga, posà fi a aquest estat de coses expulsant definitivament del mando de la nació serbia la fatal dinastia dels Obrenovic i posant-hi en son lloc la del rei Pere Karageorgevic que responía a les ansies nacionalistes del poble.

Esclatà després la crisi balkànica i Serbia ocupà immediatament la Vella Serbia, que no estava inclosa als séus dominis.

Aquest triomf parcial de les seves aspiracions nacionalistes, quedà confirmat oficialment després d'aquell conflicte amb el tractat de Bucarest.

Situació de Serbia

Mentres tant, Serbia havía emprès un treball profond i silenciós de reconstitució interior.

Homes de l'alta inteligencia i abnegat patriotisme dels Patchou, Stoyan, Protik i Milovanovitch, conseguiren excelents resultats econòmics amb llur sabia administració de les finances públiques i una ventatjosa situació internacional amb prudents combinacions diplomàtiques.

Els 30,000 homes que tenía escassament en peu de guerra s'augmentaren, malgrat lo reduit dels ingressos del séu pressupost, fins a un contingent de 120,000 que representa l'enorme xifra del 11 per 100 de la població.

Se logrà imposar en l'exèrcit una unitat moral que responía a l'harmonía dels partits polítics amb que s'acabaren les lluites intestines que l'havien debilitada.

Això fou la causa de que en el moment del conflicte dels Balkans amb Turquía, Serbia sorprengués desseguida a tota Europa per les proves de bon sentit político i de admirable organització amb que sapigué distingir-se d'entre tots els pobles aliats.

D'aquell conflicte n'han sofert fondament les finances de l'Estat.

El deute públic que a primers d'any s'elevaba a 650.050,000 s'augmentà pel febrer amb els 250 mil-lions de l'empréstit que realitzà a París per a liquidació dels gastos de la guerra i s'haurà d'augmentar encara en una altra quantitat igual o major pels 120 mil-lions que li costa avui al manteniment del séu exèrcit i la construcció de la xarxa de ferrocarrils i diverses obres públiques que té en projecte.

Així, el séu presupost de guerra que en 1912 era de 30 mil-lions ara ascendeix ja a 54 i és segur que pujarà encara més amb gran rapidesa.

Però el poble se dedica al treball, especialment l'agrícol amb una gran perseverancia i això permet resistir aquestes càrregues que's traduéixen evidentment en un major desenrotllo de la nació.

De 3 mil-lions d'habitants, Serbia arri ha ja a 4,500,000 i ha afegit 39,000 kilòmetres quadrats als 48,000 del séu territori.

La ruptura

Amb aquesta situació, força esperançadora, Serbia se disposà a seguir constantment una política d'hostilitat als propòsits adversos de l'Austria.

Per a obtenir el desanexionament de la Bosnia i l'Herzegovina cal una activa campanya de Serbia contra la dominació d'Austria en aquelles terres.

Cal també que el Govern austríac s'enfleixi en la seva tasca d'austrialització o que mudi d'intent a propòsit d'això.

I sembla que el príncep hereu de la corona austríaca, recentment assassinat a Sarajevo, representava precisament una major accentuació d'aquesta política esclavitzadora, que excita el nacionalisme dels serbis.

Les presuncions naturals en aquest cas i les conclusions de l'informació sobre la tragedia de Sarajevo, segons el govern austríac, senyalen aquesta política de la Serbia com a causa veritable de la mort del príncep.

A això respongueren les manifestacions tumultuaries i agressives contra els serbis residents a Austria, i que malgrat les extralimitacions que's cometeren sense oposició eficaç del govrn, no pertorbaren per a res la serenitat i el bon judici de que dongué proves el govern de Serbia durant aquests aconteixements.

Excitats els ànims d'una i altra banda Austria se vegé per fi obligada a enviar a Serbia l'ultimatum amb les següents peticions:

Primera. Supressió de certes publicacions.

Segona. Disolució d'una Societat, qual nom s'esmenta.

Tercera. Revissió de l'instrucció pública.

Quarta. Destitució dels oficials i funcionaris culpables de la propaganda antiaustríaca.

Quinta. Colaboració a Serbia dels òrguens del Govern austro-hongarès en la supressió del moviment subversiu contra la integritat de la Monarquía.

Sisena. Relativa al complot de Sarajevo i als delegats austríacs.

Setena. Arrestament d'un oficial i de un funcionari acusats d'haver près part en el complot.

Vuitena. Càstic d'alguns funcionaris de la frontera.

Novena. Explicacions sobre l'interviu celebrada per funcionaris serbis; i

Decena. Que's tingui al corrent al Govern austríac de l'execució de les mides exigides.

Per a major aclariment de la situació ha enviat ademés a les potencies la nota esplicativa que publicavem en la nostra informació d'ahir.

Les potencies

Així's la situació s'ha plantejat immediatament la qüestió de l'intervenció de les potencies afectades pels compromisos de la Triple Aliança i la Triple Entente.

Alemanya diu que no hi ha hagut un previ acord amb Austria referent al envío de la nota dirigida a Serbia.

Alemanya no ha aprovat aquesta nota que constitueix una demanda de resposta amb limitació de temps.

La seva actitut ha d'ésser solament interpretada com una indicació dels séus desitjos de que el desacord entre l'Austria i la Serbia resti localitzat.

Italia tampoc ha sigut consultada sobre la redacció de la nota austríaca.

Italia, doncs, restarà a l'espectativa sense que això vulgui dir que no hagi de vetllar perquè l'equilibri del adriàtic, no's pertorbi.

Una de les temenses en certes ésferes del govern italià es que en el cas d'una conflagració europea, Italia podría trobar-se en oposició amb Austria per les seves diferencies prop del Papat.

Russia demana amb una nota dirigida a Viena, que l'ultimatum sigui perllongat a fi de deixar a la diplomacia europea el temps d'exercir la seva acció, considerant que l'Austria en aquesta qüestió no pot pas ésser la única protagonista.

Es significatiu que'l president del Consell de ministres de Montenegro hagi declarat que'n tots moments la seva nació estarà al costat de Serbia.

I més significatives són encara les corrents generals d'última hora, que semblen convenir en que no's produirà immediatament una ruptura militar, donant temps a que's pugui trobar una solució pacífica.

▼▼▼▼

EN EL MÓN FINANCIER

La Borsa de Barcelona

Lo greu de la situació ha ocasionat una pertorbació fondíssima en les borses de tot el mon.

La renda francesa, 3 %, ha baixat com no s'havía vist des de fa trenta cinc anys. La situació dels canvis no és millor a Berlín.

S'extén el pànic davant del perill d'una conflagració europea i totes les places estrangeres en l'indecisió d'aquests moments d'angunia, se pregunten paorosament

—Què passarà?

La borsa de Barcelona, que no pot ésser una excepció en el general pànic, sofreix idènticament les conseqüencies de l'alarma pertorbadora que atravessa tot el món financier.

El fet de que abans d'ahir, dissabte, fos aquí día de festa, augmentà, si cab, la general espectació...

Davant de les piçarres de les cases de banca, s'hi aglomerava la gent, esperant amb ansietat els canvis de París, i els comentaris eren per demés angunlosos a l'enterar-se de l'enorme baixa soferta pels nostres valors nacionals...

El Cassino Mercantil se vegé aquests dos díes de festa, concorridissim...

Conegudes personalitats de la Banca i de la Borsa, corredors, borsistes, forts tenedors de paper, petits jogadors de diferencies, tot aquest mon que's mou i s'agita en les nostres sales de contratació, havía acudit allí per a canviar impressions i recollir noticies...

Dominava la greugíssima impressió de que moltes respectables cases no podràn atendre els séus compromisos, davant de l'imminencia de la liquidació del matí d'avui al Borsí, i de la magnitut de la desapreciació soferta per casi tots els valors. I es feia ressaltar la necessitat imperiosa, de que s'acordi en benefici de tots, un aplaçament de les liquidacions, per a donar temps a que se normalitzi un tant la situació, evitant així la «debacle» a que's veuríen abocades una gran part de les nostres cases de borsa.

Aquestes beneficioses corrents de serenitat i de reflexió, semblaven ahir dominar en el nostre mon borsàtil, imposant un criteri salvador que seria de desitjar se vegés confirmat, majorment quan el febrós treball de les cancilleries, les noticies d'última hora i l'interès de tot Europa fan esperar una solució benefactora i immediata al terrible conflicte austro-serbi, reduint-lo en tot cas a les seves justes proporcions de dos pobles en lluita, davant de la neutralitat absoluta de les grans potencies.

Comentari

No cal dir com desitgeríem que aques tes alarmes resultessin en definitiva sense l'efecte espantós que anuncien.

Econòmicament tindria per a la nostra ciutat i per a totes les forces de la nostra activitat industrial greugíssimes conseqüencies, enpitjorades per la situació actual que és de començos de grans empreses i d'una esperada època de pau fructífera.

Políticament ens doldría com a pacifistes i com a nacionalistes lliberals que no voldríem que mai fossin les patries el motiu de lluites sagnantes entre els homes.

Es clar que'n tot cas aquesta topada entre les dugues nacions beligerans vindrà a ésser el resultat d'un acte d'arbitrariarisme d'Austria contra la llibertat d'una nació natural i d'això n'hem de protestar iradament.

Però també hem de fer vots perquè la justicia triomfi sense tacar-sse les mans amb sang humana.

Les democracies anhelant la llibertat dels pobles i dels homes, aixecant la seva vèu, dominadoa ja crontra les oligarquíes, podràn fer que en un avenir pròxim se resolguin en les fórmules de la pau més fraternal i amorosa aquests conflictes que avui s'agreugen per les competencies i els odis de les velles oligarquíes que porten encara sobre séu el bagatge dels fanatismes mitgevals

En el "Casino Mercantil,, : Reunió importantíssima :

Confirmant les noticies que a títol de informació donavem en les anteriors ratlles, podem assegurar que aquesta nit passada, han sigut convocats en el Cassino Mercantil, els corredors de borsa de Barcelona, junt amb la Directiva de la nostra primera entitat mercantil.

L'objecte d'aquesta sensacional reunió, segons sembla, és el de trobar una fórmula d'arrenjament al greugíssim conflicte ocasionat per la sobtada i terrible baixa dels valors.

Se'ns assegura que s'ha tractat de fixar un tipu de canvi regulador, moderat, sospenent-se interinament les transaccions a Borsa, mentres durin els actuals moments d'angoixa i es restableixi un xic la desitjada normalitat.

Aquestes corrents de calma i de serenitat, com avençavem en la nosrta anterior informació, són les que semblen dominar, sortosament, en el nostre món borsàtil, que per instint de general conservació surt amb aquestes redemptores mides a la defensa dels interessos de tots.

▼▼▼▼

Informació telegràfica

Preparatius bèlics

Viena. — Se sab que abans d'entregar la resposta al ultimatum d'Austria-Hongría al Govern de Serbia ha ordenat la movilització de l'exèrcit.

El Govern i la Cort marxen de Belgrado dirigint-se a Kragonlowatz.

Berlín. — A Austria-Hongría s'han près ja tota mena de mides militars.

Els ponts de les linies ferries són guardats militarment i els telègrafs i telèfons sotmesos a censura molt severa.

Steyning. — El subsecretari de Negocis estrangers, en un discurs, ha dit que espera que's trobarà a la situació actual una solució anàloga a la que fou adoptada amb ocasió de la guerra entre'ls Estats Balkànics.

Londres. — El «Daily Telegraph» publica un despatx de Viena, comunicant que un personatge del seguís de l'emperador ha dit que aquest ha declarat que no hi haurà guerra si Serbia no vol.

A els circols financiers circula el rumor de que Serbia aceptarà les gestions d'Austria i que'n cas d'una negativa, es decararà la guerra a les sis de la tarde.

Viena. — La noticia de la ruptura diplomàtica d'Austria i Serbia ha provocat manifestacions patriòtiques.

La multitut aplegada als principals carrers de la capital ha aclamat a l'emperador.

Nombrosos grupus recorren la ciutat, entonant cants patriòtics.

Regna gran entusiasme.

Budapest. — Una manifestació en que hi figuraven molts milers de persones ha recorregut els carrers donant crits de ¡Visca la guerra! ¡Abaix Serbia!

Els soldats son portats en triomf.

La Serbia nacionalista

Belgrado. — Les sessions del Consell de ministres que presideix el príncep hereder assesorat de Pachitch se efectuen des d'ahir pel demati amb poques interrupcions,

El rei Pere, que's trova a el balneari de Ribar, ha donat ordre de que se li envii amb frecuencia les noticies que hi hagin.

L'efervescencia pública a aquesta capital fou ahir immensa, arrevatant la gent els diaris de mans dels venedors apenes sortiren al carrer. Des de la presa d'Escutari per les tropes serbies no s'havía vist a Belgrado una gitació popular tan gran

Es celebr per a la tarde un nou Consell de ministres, es diu que serà convocat per a el día 26 el Parlament ja disolt, plaçant-se les noves eleccions a data indeterminada.

L'impressió aquí més generalitzada és que la situació ha de considerar-se ara molt més greu que quan l'anexió de Bosnia.

A alguns centres polítics fan notar que des de fa uns díes venen repetint-se els incidents a la frontera rumà-bulgara i que el govern de Viena ha fet entrega de la nota en l'instant mateix en que sembla extendre's el moviment vaguista a Russia.

Mentres hi hà qui afirma que se està procedint a Bulgaria a una movilització secreta de l'exèrcit, altres diuen que'l govern de Belgrado procurarà dar satisfacció a les exigencies austro-húngares en la mida que els hi permeti la seva dignitat.

Segons el «Samoprova», orgue oficiós del govern búlgar, ha fet el ministre de Negocis Estrangers de Serbia la manifestació de les seves opinions sobre'l conflicte, que son també les dels seus companys de gabinet, diuen que Serbia desitja sincerament mantindre les seves relacions d'amistat amb nació veína tan poderosa amb Austria-Hongría, per lo qual el govern serbi aacullirà deferenment totes les peticions que li faci Viena dirigides a rependre tota classe d'accions i manifestacions de desordre en paisos veíns, puix el mateix govern de Belgrado veu amb això el cumpliment de's debers de tota nació civilitzada.

El ministre ha afegit que, encare despres de rebuda la nota austro-húngara, el govern de Serbia manté el seu anterior punt de vista, disposat a fer tot lo possible per a portar amb respecte a la monarquía austro-húngara els seus devers de bona amistat.

L'actitut d'Alemanya

París. — Diu «L'Echo de París» que ahir tarde l'embaixador d'Alemanya visità al ministre de Justicia, M. Bienvenida Martín, el que comunicà de paraula que'l govern de Berlín aprova en el fons i en la forma la nota austríaca i espera que la discussió quedarà localitzada entre Viena i Belgrado.

En el cas de que intervingués una tercera potencia, podria resultar una greu tensió entre dos grupus europeus.

Per altre part resulta d'informacions d'origen autoritzat que no hi hà agut entre Alemanya i Austria acord previ sobre'l envíu de la noat dirigida a Serbia.

Alemanya se limita ha aprovar aquesta nota, que no té el caracter d'«ultimatum», però constitueix una petició de resposta en plaç determinat. La seva actitut ha sigut inexactament representada com involucrant una amenaça. Deu ésser interpretada únicament com una indicació del desitg de que'l desacord entre Austria i Servia quedi localitzat.

Berlín. — La resposta negativa de Serbia, coneguda per les edicions especials dels periòdics, han produit la més viva impressió a Berlín. A els centres polítics es considera la situació com molt greu. El canciller de l'imperi regresarà aquesta nit a Berlín. Sembla que l'emperador encara trigarà alguns díes a tornar a la capital.

Segons noticies d'origen austríac shan pres ja a Austria-Hungría importants mades militars.

Els camins de ferro estàn guardats militarment.

Les noticies que circulen per telèfon i telègraf han sigut sotmeses a la mes rigurosa censura.

Per iniciativa del Comité del partit socialista d'Alemanya, el dimarts per a la nit es celebrarà a Berlín nombroses reunions populars contra la guerra.

Munich. — En les estacions austríaques de la frontera han cessat les expedicions de mercaderies. Les vies férriès resten reservades als transports militars.

Berlín. — Anit hi ha hagut en aquesta capital animació extraordinaria.

Una manifestació en la que hi figuraven més de cinc mil persones ha anat a l'embaixada d'Austria, donant visques a la nació aliada i aclamant a l'embaixador.

La manifestació ha passat sense cap incident per davant de les embaixades de Russia i França.

Segueixen les manifestacions a favor de Austria.

Russia davant del conflicte

Viena. — Els diaris d'aquesta capital donen compte de que el Govern rus, per conducte de l'embaixador austro-hongarès a Sant Petersburg i de l'embaixador de Russia a Viena, ha demanat que'l plaç fixat en la nota enviada en data 23 pel Govern d'Austria al de Serbia, sigui prorrogat alguns dies, a fi de que la diplomacia tingui temps d'exercir la seva influencia per a la satisfactoria solució de l'incident.

El govern austro-hongarès ha refusat accedir an aquest desitg, amb cortesia però amb fermesa, declarant que l'arranjament dels seus afers amb Serbia no interessa als altres paisos.

Sant Petersburg. — L'ultimatum d'Austria a Serbia és mirat aquí com una provocació indirecta dirigida a Russia.

S'assegura que el Tzar ha aprovat en absolut els acords del Consell de ministres.

Correl rumor de que s'ha tratat de les mides relacionades amb la movilització eventuals de cinc còssos d'exèrcit.

Avui s'ha produit a Borsa una forta baixa.

El govern rús ha acordat intervenir activament en el conflicte.

París. — «Excelsior» publica un telegrama de Sant Petersburg dient que França s'ha adherit a les gestions de Russia per a veure d'assegurar la pau.

«Le Matin» diu que a Sant Petersburg se jutja que hi han moltes provalitats de que arrivi a declarar-se la guerra austro-serbia.

Sant Petersburg. — La «Novoie Vremia» assegura que en el Consell de ministres celebrat ahir, el ministre de la Guerra va exposar en un discurs llarg, detallat i vigorós, que l'exèrcit rús està preparat per a la guerra.

La «Gaceta» de Sant Petersburg diu que Russia no vol la guerra, però que si algú te empenyo en que es conegui la veu dels canons, no serà Russia la que retrocedeixi un sol pas davant l'intervenció armada per a protegir al mòn esclau contra el furor alemanista.

Altres periòdics diuen que en comptes de realitzar gestions a Viena, hauría sigut millor pendre posicions per el cas d'una guerra; que ha interès d'Europa hi ha que paralitzar a l'acte les intencions d'Austria, que la resposta de Russia, més digna ha d'ésser la movilització immediata d'un vòs d'exèrcit a la mateixa frontera autriaca, amb la declaració de que Serbia no ha de permanéixer aislada, i finalment que Austria se enganya si creu que la nota d'avui ha de tenir el mateix resultat que la de 1909, quan Russia es trovabà agotada i no pogué sostenir la causa serbia.

Els Teheques protestat.- L'impresió a Grecia.-Generalíssim detingut.

París. — Telegrafien de Praga que la premsa txeca protesta amb vehemencia del contingut de la nota.

Les associacions txeques i sud-eslaves organitzen reunions de protesta per a el diumenge.

Atenes. — Ha produit viva impressió a Atenes el canvi que ha près el conflicte austro-serbi.

No obstant, se espera que sigui com molts dels incidents, confiant-se en l'es perit de moderació i conciliació del govern de Pachitch.

El «Nea Himera» diu que ningú pot preveure l'extensió i conseqüencies del conflicte que constitueix un perill per a Europa i els paisos balkànics, per implicar compromisos entre els grupus de nacions d'Occident i d'Orient.

Berlín. — El «Vossische Zeitung» publica un despatx de Gratz, dient que el generalíssim servi Putnik, que havia sortit de Gleischemberg, aon estiuejava, per a tornar a Serbia, ha sigut retingut a la estació de Gratz (Austria)

L'impressió a Madrid

Ahir i avui a Madrid el tema de totes les converses ha sigut el conflicte austro-serbi.

Sense noticies del Marroc i de la política nacional, els comentaris han traspassat les fronteres per a entretenir els seus ocis.

Quelcom s'ha parlat de la suspensió de la manifestació ferrerista de Sevilla, però això ha quedat relegat a segón terme davant la importancia dels telegrames que s'ha rebut de París relatius a la qüestió plantejada entre Austria i Serbia.

S'ha arrivat a parlar de la possibilitat d'una violenta ruptura entre França i Alemanya i fins de que l'esquadrà que en aigües del Bàltic escolta a M. Poincaré sigui atacada pels navilis alemanys.

Tot això es fonamenta en la declaració d'Alemanya de que intervindrà militarment en el momentt en que alguna nació es posi al costat de Serbia, i com França estreny ara els seus llaços d'amistat amb Russia i aquesta, és la amiga de Serbia, els comentaristes veuen aquí un motiu per a que el «statu quo» europeu es rompi.

La situació dte l'esquadra francesa en el Bàltic sería apurada, en un «casus belli» de moment, segons uns; altres creuen que s'equilibrarien les forces amb l'auxili que en aqueixa mar li prestés la flota russa.

Mentres tot això es comenta i discuteix el Govern declara que no té coneixament oficial de que tot lo que la premsa europea dóna per descomptat.

Ni tant sols se sab aquí la notificació de l'«ultimatum» d'Austria a Serbia, no obstant haver respost ja aquesta nació a el.

Ha cridat l'atenció aquesta ignorancia oficial, màxim havent declarat el president del Consell que nostre embaixador a Viena és persona diligentíssima, que quan l'atentat a Sarajevo va cuitar a tenir-nos al corrent de tot.

Anit el subsecretari de Governació ha insistit en que no's tenía cap noticia del conflicte entre Austria i Serbia, i ha afegit que ni per conducte particular havia arribat rés al seu coneixament.

Al ministeri d'Estat no han facilitat la més insignificant referencia.

S'ha rebut un telegrama particular de Viena en el qual es diu que l'embaixador d'Austria a Serbia s'ha retirat a Belgrado estimant-se això com sin oma d'un immediat rompiment.

(Aquesta informació segueix a Darrera Hora).

EL SIGLO
GRANS MAGATZEMS
DARRERS DIES
Per fí d'inventari semestral
LIQUIDACIO
de totes les existencies d'istiu
Saldos i Ocasions
Importantíssimes rebaixes
en Articles d'Alta Novitat
Ocasions excepcionals en
Articles per a caçador
Trajos, Guerreres, Polaines, Sombreros, Espardenyes, Cananes, Sarrons, Vasos, Botelles, Coberts, Fiambreres, etz., etz.
Preus considerablement reduits

CANÇONER

CORRANDA

Fadrineta, abans no't casis,
prèn un bon concell primer:
val més fadrí extern, prò jove,
que hereu vell plè de diner.

ECOS

BARCELONA ciutat d'istiu...

Ahir... Una tarde de calor... Als banys... Els tramvíes atestats de gent, cotxes, autos, els vaporets de gom a gom, i a peu, per el Passeig Nacional, una gran gentada cridanera i pintoresca...

A les portes dels «merenderos»: dònes, criatures i més dònes i més criatures amb oli d'escabeig en els dits, en el nas, en les galtes... En un aparador una llagosta que ja hi era l'any passat,—la conéixem de vista,—i per terra, entre els peus i la polç, uns musclos que obren antiestéticament les seves valves negres...

▪▪▪▪

ENS asseiem a la terraça de «San Sebastián» i esguardem a's banyistes per entre les casetes... Un jove esquelètic salta sorra enllà fins a les onades... Ens sembla que li ha caigut un òs... Una situeta vulgar de dòna i una altra i una altra... i unes altres més vulgars encara... Pensem que a Grecia les haurien obligat a banyar-se en el safreig de casa seva... Uns jovenets, ex-soldats de quota, prims i desnaríts amb els quals En Linneo descriuría l'exemplar de l'«home-llagosti» per a augment de l'escala zoològica... Un anglès sec, rígit; una senyora groixuda com un barril de cervesa i per fí,—eureka!—una alemanya escultòrica de línies suàus i curves delicades... Reconeixem en ella a una artista de music-hall, que passa la maroma amb bicicleta i per primera vegada en la vida estem a punt de cridar: Visca l'Alemanya!

Sortim... Saludem an En Calvet, sempre senyorial i aristocràtic; baixen d'un auto unes grans dames habillades amb sedes i tuls, amb rams de gardenies i rams de roses. Ens adonem que un obrer les esguarda obrint uns ulls com taronjes i ens

adonem també, poc després, que els mateixos ulls de l'obrer refugen els ulls tristos i mollats de la seva esposa, que va mal vestida, que va mal peinada i que té el ventre deformat i el pit caigut... I se'ns acut que l'infeliç obrer deu pensar que la maternitat per quinta vegada, és ja un càstic, una tragedia inexorable i cruel...

* * * *

ENS sentim barbres, assaltem un tramvia i ja en les Rambles encaixem amb un borsista que té el front amarat de suor i està roig, congestionat:

—Que'ls hi sembla?

—Malament,.. malament:.—li diem nosaltres per a dir alguna cosa...

I recordem que, efectivament, la setmana passada, ha estat per a la Borsa la setmana tràgica... Un, dos, tres, fins a no se quants enters han baixat els Norts... els Alacants, casi casi... l'Interior també avall...

Peró ens tranquilisem tot seguit... Certament a nosaltres, les oscilacions dels valors no ens congestionen ni ens fan suar d'angunia... Mentres a la Maison no apujin el café...

L'hora, amable, ens convida a un aperitiu i un amic; més amable que l'hora, assegut a la terraça d'un bar, també ens convida a un aperitiu... Acceptem, peró acceptem tan sols el convit de l'amic:

—Moço: un «Dubonnet».

Sopar íntim

en obsequi a

Josep M.ª Pí i Sunyer

Demà en el Restaurant Rhin, se reuniràn en amical i íntim sopar els amics d'En Josep Maria Pí i Sunyer. Si no fos que amb En Pí i Sunyer ens hi lliga la forta amistat de tots els d'aquesta casa, li dedicaríem tots aquells elogis a que's fa merexedor, pel séu talent, activitat, energía i aquella senzillesa de caràcter que fa que se l'estimi quan se'l tracta.

Ja no es la primera vegada que ell guanya unes oposicions, en la seva carrera. Creada per la Diputació Provincial, hi ha una Escola de Funcionaris Públics, se tenien de cobrir unes càtedres de la mateixa i és també l'amic Pí i Sunyer, que per renyidíssimes oposicions obté una d'aquestes càtedres.

Els séus amics volen testimoniar-li el séu afecte i estima, i per això demà l'obsequiaràn amb un sopar íntim, ben íntim, al Restaurant Rhin.

No cal dir que amb ells hi serem nosaltres.

IDEARI

LA CONDECORACIÓ

ARA, pel trau de l'americana, vui una gardenia, que és la reina de les flors estivals. Una gardenia grassa, opulenta, blanca, de perfum intens i torbador, d'aquelles que si les voleu mutilar destilen us suc viscós i cald. I aixi el vostre amic ostentarà la condecoració de Cavaller de l'Ordre de la Primavera, com diu aquell trist, aquell obscur Villiers de Lisle Adam—tant poc primaveral, ell, Deu meu!..— . Cert que és més noble portar al trau un clavell roig—més noble i més elegant—, o encara la diminuta estela blanca de una flor de gessami o de Vara de Gessé, o encara un discret pom de blauets que són corones d'espines d'atzur per uns temples de fadà. Però portar gardenia fa més senyor, més pervingut, més ric, en una paraula, ja que un clavell es pot fer durar tot el dia, mentres que la gardenia és la flor del moment, i el bon Cavaller de la Primavera, per vestir bé el séu trau, necessita cada dia quatre gardenies al menys, quatre belles gardenies opulentes.—Per això, sinò és la condecoració més chic, és, induptablement, la més cara.—

L'AMIC

Musicals

TEATRE DEL BOSC-"Rigoletto,,

La funció de revetlla de Sant Jaume al Teatre del Bosc, se vegé molt concorreguda.

Després de «El Trovador» de qual interpretació ja varem dir lo que'ns semblava's representà «Rigoletto» per a la segona sortida de la jove cantatriu catalana senyoreta Calvera Fons, que cantà amb regular acert la difícil «particella» de Gilda, ratificant la bona impresió produida en el séu debut i al mateix temps l'opiniò que'ns va merexer.

La senyoreta Calvera, lluí en el «caro nome» sa bonica i estensa veu, fent algunes frases amb una claretat extraordinaria; no obstant, en general li mancà la brillantor que requereix l'«spartito» verdià, degut a l'incompleta impostació de les notes del registre agut que té de perfeccionar-las amb l'estudi. La nova soprano lleugera té suficients mèrits per a fer una notable carrera artística, si segueix treballant amb zel i perseverancia.

El senyor Valls donà un regular relleu al protagonista, diguent algunes de les frases del «Parisiamo» amb intenció dramàtica acceptable, peró en conjunt el séu treball sortí quelcom insegur, descuidant, ademés, en alguna situació culminant, d'agermanar la seva acció a les paraules. No obstant el senyor Valls fou aplaudit tot sovint pel públic que sab apreciar la bona voluntat que demostra en sa nova etapa artística cantant de bariton.

En la part de «Duca di Mantova» debutà el tenor senyor Amiel, essent molt ben rebut per l'auditori que li feu repetir l'aria del primer acte i la popular cançó «La dona e moviles» cantades amb acertat gust peró abussant massa del falset; al donar el bis de dit darrer fragment és va permetre fer una «farmala» de gran divo que li sortí prou desigual.

La senyoreta Pangrazy molt bé en el curt paper de «Magdalena» a la qual donà força vida escènica, aixis com també els baixos senyors Girault i Fernández que donaren els acostumats relleus artístics al personatge de «Sparafucile» i «Monterone».

Els chors passadoris i l'orquestra discretament dirigida pel mestre Rivas.

Respecte a la presentació vàrem notar massa pobresa.

En el tercer acte suprimiren el retrat aon dirigeix ses imprecacions En «Monterone» tenint que fer-les a la paret...

Peró vaja, és qüestió de pendre la fresca i no fixar-se en detalls.

ORPHEUS

Un cas de bojería

Un home de Saragoça que fu de regidor insulta a Catalunya

Si nosaltres siguessim fills de Saragoça, avui ens tindría quelcom preocupats la actitut d'un home que fa de regidor en aquella ciutat, i que en una sessió que celebrà l'Ajuntament, va donar-li un atac «Catalanofobia».

Peró com que nosaltres som catalans i amb orgull catalanistes, no ens preocupa lo que fa referencia a la persona de l'atacat; peró si que ens ha indignat la grossería que aquest regidor ha comès en plena sessió. El cas és el seguent:

A l'Ajuntament de Saragoça, hi han 44 regidors, entre ells un fill de Catalunya, casat i amb familia, fills de Saragoça, aquest senyor se diu Alexandre Palomar. Per orgull nostra, el senyor Palomar té com un alt honor l'haver nascut a Catalunya, i sent per tot lo de casa, una estimació propia dels fills agraits. Ara bé, el senyor Palomar, fou nomenat en primer de gener, alcalde d'aquell ajuntament i això fou lo que va treure de sí a aquest senyor que fa de regidor, que no volem nomenar per honor séu (encara som complacents).

Des d'aquesta data, que no s'escapava ocasió sense que'ls regidors comparses de l'atacat, miressin de molestar i insultar al senyor Palomar, peró la serenitat i enteresa de caràcter d'aquest patriota pogueren més que les baixeses de la comparsa.

Peró dies enrera ja arribà al «colmo» i l'insult que's dirigí al senyor Palomar fou també a Catalunya.

En plena sessió, el senyor atacat va arribar a dir que era un insult als aragonesos, que fós nomenat alcalde un català, que se sentía catalanista i que cada vegada que podía feia declaracions d'estimació a Catalunya, i que ell des del nomenament del senyor Palomar per alcalde, ho trobava tot malament, i devegades, havía intentat presentar-li un vot de censura per a fer-lo dimitir per la seva gestió defectuosa (?). Per totes aquestes «anomalies» va arribar a dir, i ara bé el cas culminant de l'atac, «que no se deixaría presidir mai més, per un alcalde de nacionalitat catalana».

El senyor Palomar li va contestar treint-li exemples de que a Catalunya moltes vegades hi han hagut regidors aragonesos, pels quals se'ls ha fingut tots els respectes i estimació a l'igual que als fills de casa nostra, i li recordà que segles enrera Catalunya i Aragó, havíen omplert de gloria les planes de l'historia del regne federat. Nosaltres, protestem, com ho han fet els demés saragocans de l'insult que aquest regidor a fet a Catalunya, i ens reconforta que abans de la nostra més enèrgica protesta l'hagin feta ja els diaris i personalitats saragoçanes, que han fet el buit a aquest home que en un atac de bojería no ha sapigut rès més que dirigir un insult groller i absurde a una regió germana.

Entre les protestes hi ha la del Centre Català de Saragoça que en junta directiva acordà:

Primer. Fer constar en acta la seva més enèrgica protesta per les paraules ofensives per als catalans, pronunciades pel regidor senyor..., en la sessió municipal del divendres darrer.

Segón. Que una comissió de dita Directiva visiti a l'alcalde de Saragoça per a notificar-li l'anterior acord.

Tercer. Felicitar al senyor Blesa per l'acert demostrat al no permetre que es votés la proposició ofensiva, i

Quart. Notificar al senyor..: el disgust del Centre Català per dites paraules.

L'Assamblea Valencianista

(Del nostre enviat especial)

Valencia, 25 juliol 1914

Cap a Valencia

En el tren de divendres a la nit a les vuit, sortiren cap a Valencia el president de la Joventut Valencianista de Barcelona, En Robert Blanquer, el Delegat de l'Unió Catalanista, En Francesc X. Casals i Briz, junt amb el ferm patriota En Miquel Duràn i Tortajada, director del «Diari de Sabadell».

L'arribada

A l'estació de Valencia foren rebuts els expdicionaris per les Joventuts Valencianistes corporativament presídides pel president de la de Valencia, En Francesc Aguirre, i el cronista de EL POBLE CATALÀ, en mig de grans mostres d'afecte.

Sessió preparatoria

En el artístic Saló de la patriòtica entitat «Rat-Penat» i baix la Presidencia d'En Francesc Aguirre que ho és de la Joventut Valencianista, d'aquesta, a qui acompanyaven En J. Ferrandis Luna, Robert Blanquer i actuant de secretari En M. Ferrandis Agulló.

La Presidencia en un bell i eloqüent discurs, obra l'acte.

Glosa en brillants conceptes l'alta importancia patriòtica que té, car indubtablement ella ha d'influir en la vida política i social de la terra valenciana. Saluda amb efusió als delegats de ciutat, i té un remarcament especial als vinguts de fòra, i especialment als de Barcelona, car els de fòra havèu demostrat, venint, que l'amor a la terra vos fa vèncer tots els obstacles. Al parlar dels de Barcelona—diu—sería injaiittut immerescuda el no tributar el just elogi a aquesta entusiàstica Joventut Valencianista de Barcelona, sens oblit de són digníssim president En Robert Blanquer, que tant brillantment ha iniciat i portat a cap aquest acte.

Unim-nos tots en un sant amor a Valencia i treballem-hi amb lealtat i noblesa, úniques armes que tenen de donar-nos el triomf.

En Robert Blanquer, en patriòtics mots, agraeix les paraules de lloança que creu injustes, car sens l'entusiasme dels valencians no hauría pogut ésser un fet, el séu desig i de l'entitat que representa. Almen sí, la patria tota, aimen Valencia, no en sentit provincial, que no és altra cosa que un capritxo centralista, sinó com a concreció de la totalitat nacional.

En Duràn i Tortajada llegeix l'explicació de les bases que seràn sotsmeses a l'Assamblea de demà, les quals deprés de breu debat són aprovades per aclamació.

L'acte acaba en mig de gran entusiasme, esperançadora realitat de un bell demà, exterioritzat en l'Acte d'Afirmació Valencianista.

SALVADOR CASTILLO

Més adhesions

Del C. N. R. del districte VII, i de la Joventut Germinal, del mateix:

«Sr. President de l'Assamblea Valencianista. «Rat Penat», Valencia.

Barcelona, 24 juliol 1914.

Honorable senyor: Entre les moltes adhesions que segurament haurèu rebut de nostra Patria, us preguem que hi afegiu la nostra ben sincera.

Al dirigir-vos nostra salutació, ho fem saludant a la vegada, a tots els que junt amb vos pensen lluitar en prò de l'Autonomía de nostra admirada Valencia.

Visquèu molts anys per a treballar en prò de la Llibertat dels pobles.

Pel C. N. R. dte. VII, Ramón Martínez, Vis-president; Per la Joventut «Germinal» del C. N. R. dte. VII, J. Gili i Ferràn, President. Lluis Pinell, Secretari.

* * *

Del Casal Nacionalista de Sans «Els Segadors».

«President Assamblea Valencianista, «Rat Penat», Valencia.

Casal Nacionalista de Sans «Els Segadors» adhereix entusiasme Assamblea Afirmació drets valencianistes.

Rovira, Camps, Navarro, Drets Taleres, Jevié».

La crisi de l'Industria de filats

S'ha celebrat en el Foment del Treball Nacional la reunió magna anunciada de fabricants de filats de coté, baix la presidencia dels senyors Caralt, Bertrand i Bach, en sa qualitat de president respectivament del Foment del Treball Nacional, de la Federació de Fabricants de filats i teixits de Catalunya i de l'Agrupació de filats del Foment del Treball Nacional.

El senyor Caralt esplicà als reunits l'objecte de la sessió que no era altre que'l de buscar algún medi pràctic que pugui alivíar la forta crisi que ve sofrint l'industria de filats fins a l'extrem de que alguns fabricants han parat ja les fàbriques, observant que això pot originar un greu conflicte per estar exposats centenars d'obrers a quedar sense treball, lo que cal evitar a tota costa, ja sigui fomentant l'exportació d'altres manufactures de coté en que entri la major mà d'obra possible, ja sigui reduint la producció, bé sospenent el treball dos o tres díes per setmana, bé parant cada fabricant un determinat número de fusos, car això—diu—és lo que ha de decidir l'Assamblea. Terminà pregant al senyor Calvet que en sa qualitat de Delegat d'Espanya en el Comitè de la Federació, que comuniqui als senyors reunits, quants antecedents tingui sobre aquesta qüestió.

El senyor Calvet va dir que a partir de la reunió que'ls delegats internacionals celebraren recentment a París, el treball a les manufactures, de coté del Lancashire i demés paisos americans i europeus ha vingut desenrotllant-se encara en pitjors condicions de les que's posaren de manifest en aquella Assamblea.

En sa conseqüencia, la Federació Anglesa d'Associacions de fabricants de filats de coté, acordà convocar a una reunió magna a tots els filadors que empleen coté americà, amb l'objecte de discutir la conveniencia de reduir el treball, havent-se proposat de moment la supressió de 166 hores i mitja de treball, a distribuir des del 17 del juliol present a fi de setembre. El Comitè de la Federació demanava una proporció equivalent al 80 per cent de fusos favorable a la proposició.

Amb el fi de comprovar si s'havía operat algún canvi en la situació de les industries, es telegrafià a tots els membres del Comitè internacional, essent la contestació general que si el Lancashire en la ocasió present adopta la reducció proposada indubtablement estimularà als demés paisos a adoptar i propagar el moviment per a la reducció de la jornada.

Veu's-aquí les contestacions rebudes:

Estats Units.—Nort, del 20 al 25 per cent de les màquines estàn parades. Sud: Ha tingut una considerable reducció, però no podem precisar l'importancia de la mateixa.

Italia.—Reducció organitzada de la jornada 15'3 per cent de les màquines. Reducció particular de la mateixa, 32 per cent en total de les màquines.

Bèlgica.—Reducció individual de la jornada per varis mesos. A partir del 8 de juliol, reducció organitzada de 132 hores, per a que tingui lloc abans de fi d'octubre.

Japó.—Des del primer d'agost de 1914 a fi de janer de 1915, tindrà lloc la seguent sepressió de treball: Primer. Paro de 10 per cent de fusos de filar, exceptuant aquelles cases que consumeixen el 80 per cent de sa propia producció. Segón: Paro de totes les fàbriques de filats per durant quatre díes i quatre nits en un mes; exceptuant aquelles manufactures que no alcancin a moure 3,000 fusos i an aquelles altres que no consumeixen més filats dels que produeixen les seves màquines propies.

Són molt comptades les fàbriques que podràn entrar en dites excepcions.

Austría.—Des de fa varis anys se treballa a base de jornada reduida, a tenor de les bases establertes. Recentment, les manufactures, han establert una nova reducció d'un 6 per 100; però ja s'ha proposat un aument an aqueixa reducció, establint una reducció organitzada en la jornada del treball d'un 10 per 100. Hi ha moltes probabilitats de que l'aument del tant per cent ja esmentat, sigui adoptat pels membres.

França.—Són molts els que tenen establerta la jornada disminuida individualment, i es fan esforços per a introduir la reducció organitzada d'un día per setmana, des del mes d'agost al mes d'octubre.

Alemanya.—Fa bastant temps que alguns particulars tenen establerta la jornada reduida; fa un mes se feren considerables esforços per a generalitzar-la organitzadament, però no's pogué alcançar el tant per cent requerit per la implantació, per la extensaària de la industria cotonera alemanya.

Suiça.—Molts particulars tenen establerta la jornada reduida, i si el Lancashire adopta la nova reducció proposada, els filadors suiços probablement, no trigaràn en seguir-les.

Acaba el senyor Calvet manifestant que si's logra a Catalunya l'adhesió de fabricants que representin un 70 per 100 de fusos destinats a la venda, seria arribat el cas d'intentar el paro d'un día per setmana, amb el fi d'evitar que amb el paro absolut d'algunes fàbriques, puguin quedar sense treball importants nuclis obrers, ja que altres mides molt útils i convenients exigiràn un detingut estudi de la comissió i, per lo tant, una implantació més remota.

Després de diverses manifestacions de varis senyors assambleistes, que foren contestades pels senyors Bertrand (don J.), Caralt i Bach, s'acordà reduir en principi el treball, nomenant-se una comissió, composta dels senyors Bach, com president, Roig Armengol, Roldua, Llaudet, Sanglas, Espona, Calvet, Gomis, Portabella, Recolons, Borrás i Forcada, encarregada de l'estudi de la forma de portar a la pràctica la expressada reducció i de recabar les adhesions necessaries per a obtenir dit 70 per 100.

—

Immediatament se reuní l'anterior comissió, acordant enviar la seguent carta als fabricants de filats: «Sr. D..:—Molt senyor nostre i company: En representació de l'Assamblea de fabricants de filats i teixits de coté, que tingué lloc en aquest Foment del Treball Nacional el 23 del corrent, preguem a vosté se serveixi manifestar-nos si està disposat a reduir el treball de sa fàbrica en el nombre de fusos de filar destinats a la venda, un día o dos per setmana, durant un período de dos mesos com màxim, que començaría a principis del pròxim mes, amb el fi d'evitar que les circumstancies critiques perquè travessa en l'actualitat l'industria de filats de coté, obligui an alguns de nostres companys al paro absolut de ses fàbriques, deixant sense treball a importants nuclis obrers, els interessos dels quals ens considerem obligats a defensar.—Esperant ens enviarà an aquest domicili del Foment del Treball Nacional, l'adjunta adhesió aixís com el nombre de fusos de sa fàbrica subjectes an aqueixa reducció, li donem anticipadament les més expressives gracies, i ens oferim de vosté atents amics s. s., La Comissió.»

VIII Curs Internacional d'Expansió Comercial

Sustituit en el VIII Curs Internacional d'Expansió Comercial per l'acte solemne que's celebrarà el prop-vinent dimecres, en qu edonarà sa anunciada conferencia el Ministre d'Instrucció Pública, l'acte inaugural que devía efectuar-se ahir nit es expressat curs començarà avui puntualment, a les nou del matí amb la conferencia del doctor Ballester sobre'l etma: «Ojeada a la Geografía general de España». Seguirà, a les deu i quart, la conferencia de don Josep Gascón, Director de la Granja Agrícola de Palencia: «Ojeada general sobre la Agricultura española» i a les onze i mitja donarà la tercera conferencia l'economista don Federic Rahola, sobre «Barcelona en la Historia del Comercio».

Els senyors matriculats es reuniràn a les 3 de la tarde en el vestíbul de la Diputació Provincial, des de on aniràn a visitar l'«Institut d'Estudis Catalans», l'Universitat Literaria i l'Escola Especial de Comerç. Després dividits en tres grupus, visitaràn l'Universitat Industrial, l'«Institut de Cultura i Biblioteca Popular per a la Dona» i el Museu Comercial de les Escoles Pies de Sarrià.

Reunits de nou a la placeta de l'estació inferior del funicular pujaràn al cim del Tibidabo, a qual restaurant seràn obsequiats, a les 8, amb un «lunch» per l'Escola Especial de Comerç.

A les 9 i mitja visitaràn l'Observatori Fabra i aproximadament a les 10 retornaràn a Barcelona.

Repartiment de premis

Ahir a la tarde en el local de l'Aeneu Obrer del districte segón, tingué lloc el repartiment de premis de les Escoles catalanes dels districtes segón i sisè.

Hi assistí una concurrencia nombrossissima que omplenava per complert el teatre, regnant la major alegría i cordialitat entre tots.

Començà la festa fent varis alumnes, diferents exercicis de gimnàstica sueca a càrrec del mestre Serra. Després cantaren cinc cançons catalanes, baix la direcció del mestre Gibert que foren molt aplaudides i algunes repetides, finalitzant amb «Els Segadors» apropiats per les escoles, els quals foren escoltats a peu dret.

Acabada aquesta primera part requerits pel professor de teixit industrial senyor Canals, visitarem l'exposició de treballs del darrer curs en les classes de nit i en la qual hi hà treballs veramente notables, fins superats als propòsits dels mestres. Al nostre davant feren funcionar també un telèr que és de lo més modern sobre l'industria tèxtil, el qual serveix per la classe de teixit ademés d'altres màquines.

Començada la segona part prenguerent scients en la presidencia els senyors Monegal, doctor Estrany i Borrell, representació del C. A. de D. del C. i de l'I, del Consell directiu de l'Ateneu Obrer, ademes del personal de les escoles.

El senyor Torres Ullastres llegí la memoria corresponent el curs finit, fent resaltar els progressos d'aquestes escoles i dels bons resultat que elles adquirexen. Els professors senyors Canals i Llauradó llegiren també les seves memories de les classes de nit.

Seguidament es donaren lectura dels trebells de redacció en català fets pels alumnes Caballé Maya, Borrell, Rodríguez Pujol Gallea i Valls, tost els sobre diferents temes, en els que s'hi demostra una gran observació de les cases essent molt aplaudits al finalitzar.

Vingué després el repartiment de premis acudint una colla interminable d'alumnes donant-se-les a tots varis objectes i llibres de lectura. Lo mateix es feu amb els alumnes de nit, que se'ls donà com a premi, objectes apropiats a llurs classes.

El senyor Monegal (Ramon) feu el discurs de gracies tenint moments de gran eloqüencia. Digué que mentres Catalunya no tingui una escola catalana no serà la Catalunya que tots desitjem, Advocà per la creació d'aquesta i recomanà l'apoi de tots per portar a cap la gran obra d'educació del postre poble i acabà donant consells i fent veure la necessitat dels pares de qué llurs fills estudiin en català.

El discurs del senyor Monegal fou molt aplaudit com tots els altres que llegiren treballs, donant-se per acabada la festa a dos quarts de vuit.

Inaugural de la Casa del Poble de Reus

Retorn a Barcelona

Durant tot el día d'ahir sols se comentava l'acte comés pels jaumins. Corrien rumors que de resultes de les descàrragues hi havíen tres jaumins ferits, un d'ells d'alguna importancia, a la mà, i dos radicals més a causa de haver-los fregat una bala, a l'un el braç i a l'altre la cara.

Tota la nit varis grupus apostats a la plaça d'En Prim, davant l'Hotel de Londres, que era on s'hostatjava En Lerroux comentaven les declaracions fetes pel mateix i censuraven la brutal i cobarda agressió.

Seguint el recorregut del día d'arribada a dos quarts de cinc de la tarde, han sortit els excursionistes de la Casa del Poble cap a l'estació. El tren a marxat a les 5'60, essent despedit per un gran nombre de radicals, donant visques a la República.

En un departament d'un vagó de segona, estirat en un matalaç i anava el ferit Miquel Vilar.

L'arribada a Barcelona ha lingut lloc sense que hagi ocorregut cap més incident desagradable.

Donada la molta extenció de treballs d'imprecindible publicació ha sigut precís ajornar fins demà la extensa ressenya que ha fet el nostre enviat especial.

El Congrés Agrícola de Tortosa

La sessió de la tarde

Tortosa, 25

El ponent acaba de desenrrotllar el tema segon davant de nombrós públic.

Fan observacions sobre la mosca de l'olivera els senyors Martí, Vidiella, Mestres, Benet i Mir.

El senyor Vidal i Barraquer parla sobre l'empleu de les solucions arsenicals i fumigacions d'àcit cianídric.

Se promou una viva discussió entre'ls senyors Salomón, Vila, Cugat, Riba, Gilabert, Pardo i Rut. Querol sobre si deuen o no cremar-se les branques esporgades de l'olivera.

El senyor Maspons enalteix l'acció insecticida dels aucells, admetent-se una conclussió que presenta.

Don Jaume Raventós presenta una adició, demanant al Govern que doni facilitats per a obtenir nicotina nacional i estrangera per a usar-la com insecticida.

L'aposen els senyors Mestres i Rosselló, quedant aprovada.

Se passa a discutir el tema tercer, sobre l'elaboració dels olis del que n'és ponent don Josep Via.

Defensa aquest les seves conclusions i a l'acabar el séu discurs, el president aixeca la sessió a les sis de la tarde.

Varies festes

Els congressistes marxaren uns en caruatje a visitar l'Observatori de l'Ebre i altres assistiren al concurs de natació i regates en el riu, organitzats en honor dels congressistes per la societat «Sport Club», de Tortosa. Hi hagué gran animació.

Per la nit hi ha revetlla en el Parc. Una banda de música i una comparsa de pajesos, amb les guitarres i bandurries, executa balls a l'estil del país, remant gran entussiasme.

A les dèu de la nit, en el saló del Centre del Comerç, se donarà un vi d'honor amb que l'Ajuntament i els centres obsequiaràn a's congressistes i que promet resultar brillant.

El mestre Morera dirigirà varis nens en típiques cançons.

Demà pel matí hi haurà sessió ordinaria i per la tarde la de clausura.

N. de la R. Per manca absoluta d'espai deixem de publicar els actes d'ahir, lo que farém demà.

ATRACCIÓ DE FORASTERS

En la darrera sessió celebrada per la Societat d'Atracció de Forasters, baix la presidencia del senyor Rubió, fóren nomenats delegats don Josep Duch per a Ayerbe; don Joaquim Blasco Miralles per a Suriñena; don Ramón Bosch per a Barbastro; don Gregori Riaznelo per a Graus; don Josep Ribera Nebot per a Monzón; don J. Lapenne per a Aix-les-Thermes; don A. Gamundi Roig per a Montevideo; don T. Martí Ferret per a Vichy, i don Josep Guardia per a Oruro (Bolivia).

Se donà compte de la visita de la Junta Directiva a la de la Exposició Internacional d'Industries Elèctriques; de l'arribada i estada de les caravanes de Danzig i de Toulouse.

S'acordà enviar una col-lecció de fotografies ampliades reproduint muntanyes i aspectes urbans de Barcelona a l'Exposició Internacional de Lyón; facilitar a la Societat «La Cigala» de Lezpignon, la cooperació que sol-licita per a l'organització d'una caravana a Barcelona; interessar de la Comissió municipal de millores urbanes que estimuli pels medis que cregui més convenients entre els propietaris d'edificis d'arquitectura típica barcelonina, la restauració dels esmentats immobles d'acord amb son carácter i estil; trasladar al ponent don Josep Serra, per a son estudi, el projecte de tarifes per a un nou servei de despatxos duaners que presenta don Lluis Batlle; facilitar a don Carles Serra i Gallardo, corresponsal de «La Nación», de Buenos Aires, el material de informació que sol-licita per a la propaganda de Barcelona; facilitar també material de propaganda al senyor director de la Revista «Art et Industrie» de París.

Se donà compte, entre altres, de les següents comunicacions: d'una de la Companyía Mahonesa de Vapors «La Marítima», donant les gracies per la felicitació que li dirigí la Societat amb motiu de les rebaixes que va introduir en les seves tarifes de passatge en ocasió de les últimes festes, i d'altres dels delegats a Gijón, Oviedo, Oràn, Calais, Aquisgràn, Quezaltenango, Berlín i Lisboa, acceptant el càrrec uns i donant compte altres dels treballs realitzats en pró dels fins socials.

Se comunicà notes, finalment, dels següents periòdics estrangers que més recentment s'han ocupat de Barcelona: «París Sport» de París; «L'Unión» de Torino; «Journal del Brasil» de Río Janeiro, i «Diario de Noticias» de Lisboa, etc., etc.

El Municipi

El dispensari de Càn Tunis

La Junta Directiva de l'Ateneu «Terra Baixa» i una comissió de veins de Càn Tunis es presentaren al tinent alcalde del districte quint i li entregaren una instancia firmada per tots els industrials, propietaris i veins de Càn Tunis demanant-li que amb tota urgencia s'instal·li el Dispensari acordat per l'Ajuntament per al qual hi ha consignades 35,000 pessetes en el presupost vigent.

Fonamenten la petició en que hi ha diferents acords municipals per a instal·lar el dispensari en aquella barriada, on no existeix metge ni botiquí i malgrat els serveis del practicant, en cas d'accident s'ha d'anar a 8 kilómetres i emplear més de dues hores per a arribar al dispensari més proper, i en que aquell barri és el més centric de tots els poblats de la part baixa del Llobregat i el més comode per el públic per tenir l'estació terme del tramvía en el centre del barri i el quarteret de la guarda municipal.

Un recurs

El governador civil ha acceptat el recurs d'alçada interposat per don Salvador Andreu i Grau contra un acord de l'Ajuntament en virtut del qual se li denà l'enderroc d'un troç de paret de tanca del solar anexe a la casa número 44 del Passeig de Sant Gervasi, construit sense seguir la línia oficial.

Es revocat dit acord, entenent-se, no obstant, tal revocació sense perjudici de que l'Ajuntament pugui obligar a l'esmentat propietari a subjectar-se a l'expressada línia, previa la corresponent indemnització per mó del troç que hagi de passar a vía pública.

L'Ajuntament denega el permís instat pel mateix senyor per a prosseguir les obres, i ordena l'enderroc d'altres efectuades il·legalment.

D'Hisenda

S'ha reunit la comissio d'Hisenda, despatxant alguns assumptes de tràmit.

Prengué l'acord de significar a l'alcalde la protesta de la comissió, per haver-se permés al senyor Nolla, tinent d'alcalde del districte dèu, deixar sense efecte una ordre de l'Alcaldia, prohibint la venda ambulant en l'interior dels mercats.

Varies

Dos propietaris han ofert gratuitament solars per l'apertura del troç superior del carrer den Balmes de les mateixes condicions en que fou acceptada la cessió feta pel senyor Tusquets.

—El governador civil ha autoritzat la explotació de línia tramvíaria de la plaça de Tetuàn a la del «Sport» per la Gran-via., que fa díes prestà servei.

—Han sigut aprovats els canvis de numeració del carrer den Pere IV i el Passeig del cementiró vell.

—Degut a les gestions del regidor senyor Rocha, des de ara estarà enllumenat amb potents focos elèctrics, el Passeig Nacional de la Barceloneta.

—Ha marxat d'excursió d'estiueix a l'estranger el regidor Arola.

Societat Barcelonina d'Amics de l'Instrucció

Suplement al Concurs extraordinari de 1914, que se celebrarà en la primera quinzena d'octubre per a commemorar el 70º aniversari de la fundació de la Societat.

Premi de don Eduard Vincentí, socí honorari d'aquesta Corporació: Un objecte d'art.—Tema: L'ensenyança religiosa a l'escola, ¿deu estar a càrrec del mestre o del sacerdot?

Premi del Foment del Treball Nacional: Medalla i Diploma.—Tema: Manera de conseguir la tècnica necessaria per al desenrotllo de la producció espanyola.

Premi del marquès d'Alella: Un objecte d'art.—Tema: Ventatges i inconvenients de l'intercanvi escolar i manera de fer-lo factible.

Premi de don Manuel Albí i Morera: Cent pessetes.—Tema: La millor col-lecció de contes educatius, en castellà.

Premi de donya Rita Jacob: Un objecte d'art.—Tema: Poesía lírica, Himne a Barcelona, amb poques estrofes i rima lliure.

BASES

Primera. El premi serà únic per a cada tema: però la Corporació otorgarà els accésits i mencions honorífiques que estimi justos.

Segona. Els treballs deuen ser originals i inèdits, escrits en castellà o català i no firmats ni rubricats.

El nom de l'autor s'escriurà en plec apart que ostenti lema igual al que porti el treball.

Tercera. Tots els originals presentats quedaràn en poder de la Societat, que respecta la propietat literaria dels séus autors; peró es reserva el dret de publicar-los en els séus anals.

Quarta. En la sessió solemne que es celebrarà per a entregar els premis otorgats, s'obriràn els plecs corresponents als treballs que l'hagin obtingut, se publicaràn els noms dels séus autors i els demés plecs es cremaràn a l'acte.

Quinta. Tots els treballs, aixis els que optin a premis insertats en el primer cartell publicat com en aquest suplement deuràn presentar-se al domicili del senyor secretari, Baix de Sant Pere, 29 bis, primer, fins al día 31 d'agost pròxim.

Govern civil

Compliment

Ahir nit a l'hora de rebre els periodistes el governador ens presentà al director general de Pósits senyor Zorita que havia anat a cumplimentar al senyor Andrade.

Descans dominical

La cançó de sempre. Ahir, com avui, com demà, se feren 455 denuncies per infracció al descans dominical.

D'Igualada

Segons comunica el delegat senyor García Quiza, al governador, no hi hà cap novitat a la vaga de l'art fabril, i que s'esperen el resultat de les negociacions que hà el governador.

L' "arte nacional,,

Encare que amb la corrida d'ahir el públic donà proves de «mucha paciencia» en previssió de que la perdi aviat, el governador ratificarà les ordres a la policia per que no permeti que en les plasses hi venguin coixins, fruites ni botelles—«Bueno es prevenir...»

Els successos

ATROPELLS.—AA les cinc de ahir tarde fou conduida per alguns transeunts i aussiliada en el dispensari de la Barceloneta, la nena Rosa Badaula, Mercet, de 3 anys, que presentava amputació en el terç superior de la cama dreta de pronòstic greu, causada per un tramvía que al venir de l'Astiller i al passar per davant del carrer del Judici, topà amb ella en el moment que volgué atravessar el carrer. Després de curada fou trasladada a l'Hospital Clínic.

—A la matinada d'ahir fou aussiliat en el dispensari del carrer del Rosal, Salvador Almos Vila, de 40 anys, casat, habitant en el carrer del doctor Giner Pertagàs, 77 baixos, per presentar una ferida contusa a la cama dreta, erosions en ambdós genolls i contusions en tot el còs de pronòstic reservat, produides per un tramvía en la Ronda de Sant Pau, per haver sigut arrastrat una bona estona en el moment que pretengué pujar al mateix.

—En el dispensari de Sant Andreu, a les quatre de la tarde, d'ahir fou curat N'Antoni Vela Calvo, de 23 anys, soltèr d'ofici barber, habitant en el carrer Basconia, 9, primer, d'una gran contusió en el genoll dret produida segons manifestació d'ell. en el carrer del Clot, junt a l'Ecequia Comtal, a l'intentar pujar a un tramvía estant aquest en marxa.

Després d'aussiliat, el pacient fou trasladat al séu domicili.

NOTICIES

▲ Requerida per la Junta local per al foment i millora de cases barates de Sitges, es trasladà an aquella localitat una representació de la societat constructora «Foment de la Propietat», celebrant-se una reunió a les Cases Consistorials, amb l'objecte d'estudiar una solució per al problema de l'habitació popular plantejada a dita vila amb caràcters de gravetat per l'aiamplament de l'hermós palau «Mar i Cel» i l'afluencia cada dia més nombrosa de forasters entiuejans i gent que's repatria d'América, adquirint i renovant cases antigües per a convertir-les en estades agradables. H

Els representants del «Foment de la Propietat» manifestaren la seva conformitat amb els desitjos de la Junta, prometent estudiar l'assumpte amb tot interés que requereix i avensant que dita societat constructora prestarà el seu concurs a l'obra de dotació d'habitacions adequades per a families obreres, construides en un lot arreglo a la Llei de cases barates, a la bella i pintoresca població de Sitges.

—VI DE TARONJA. Tonifica els nirvia.

▲ Amb gran animació va celebrar-se la revetlla de Sant Jaume al camp del «Salud Sport-Club».

A la grandiosa pista de patinar, explèndidament enllumenada va tenir lloc un lluidissim ball de societat.

Durant l'intermedi tingueren lloc alguns festetjos populars, entre ells el dispar d'una traca valenciana.

A la susdita festa hi assistiren gran nombre de distinguides i conegudes famílies de la nostra bona societat. totes les quals se'n doueren un bell recort de tan simpàtica festa que acabà a prop de les tres de la matinada.

▲ La «Revista de Llibros» bibliografía mensual espanyola e hispà americana que dirigeix don Lluís Bello, ha trasladat la seva Redacció i Oficines a el carrer de Sant Agustí, 2, Madrid. Prega a els senyors Editors, Llibrers, i Autors enviin nota dels llibres que publiquin per a insertar referencies a la «Revista de Llibres» sense desembols de cap classe, com vé fent des de la seva fundació.

Informació de fora

Servei especial telegràfic, telefònic i postal de EL : POBLE : CATALA

ESPANYA

Conferencies telegràfiques i telefòniques

Madrid, 26 de 9 matí a 12 nit

Balanç del Banc

Han augmentat: l'or, 1511,274'90 pessetes; la plata, 1.279,012'78; els comptes corrents, 6.368,870'89:

Han disminuit els bitllets, 346,025 pessetes. RRRRRFF

En Pich i el marqués de Comillas

En l'exprès d'Andalusía d'anit ha sortit cap a Càdiz el senyor Pich, per a conferenciar amb el marquès de Comillas, que des d'aquell port acompanyarà fins a Canarias el senyor Arnús, que va a Buenos Aires:

El senyor Pich regressarà tot seguit a Madrid, perque'l té citat el quefe del Govern.

Els mauristes valencians

Demà els maurístes valencians se reuneixen en Assamblea, amb l'adhesió de totes les agrupacions de la provincia.

Representant a la Joventut de Madrid hi ha anat el senyor Calvo Cotelo.

El president del Senat

Demà passat marxarà a Valencia, on passarà l'estiu, el general Azcàrraga.

Nou trasatlàntic

Càdiz.—Ha arribat el nou vapor «Príncipe de Asturias», construit a Glascow per a la casa Pinillos.

Drets pasius

La Direcció general del Deute dé classé passives ha fet durant la primera quincena d'aquest mes declaracions de dret pasius, que en junt importen 444.142'61 pessetes, distribuides en la següent forma: jubilacions, 23.025; pensions del Tresor, 500; idem del Montepiu, 18.699'99; mesades de supervivencia, 1.917'62:

Un governador

Es diu que'l marquès de Casa Segovia, governador de Canarias, no acceptarà el Govern de GGirona per considerar que's tracta d'una arma política en contra d'ell no presentant-se an aquest joc.

El creuer cubà

Càdiz. — El dilluns arribarà el creuer cubà «Patria».

L'Ajuntament obsequiarà als marins cubans amb un xampany d'honor.

Miting sospés

Fins a nova ordre s'ha sospés el miting que'ls maurístes madrilenys projectaven celebrar en el Pont de Vallécas.

De Governació

El subsecretari de Governació, al rebre als periodistes ha dit que'l Govern encara no ha rebut noticies oficials respecte al conflicte austro-serbi.

També ha dit que la reina María Cristina ha arribat a San Sebastián; que a Astorga s'ha celebrat un miting ferroviari assistint-hi unes 250 persones, per a rectar de milions en la classe, i que a Pontevedra hi ha alguns casos de tifus.

Per últim ha manifestat que és inexacta l'informació que dóna «La Mañana», respecte a suposats casos de colera a Vigo.

Els conservadors malaguenys que desitjaven obsequiar al senyor Bergamín amb un banquet pels séus recents discursos parlamentaris, en vista de l'oposició del ministre d'Instrucció pública a que se celebrés l'acte, han decidit regalar-li una artística planxa d'or, costejada per suscripció popular.

Finalment el subsecretari ha manifestat que avui dilluns tornarà el senyor Sanchez Guerra de San Sebastián.

L'infanta Isabel

L'infanta Isabel ha marxat de Avila a la Granja.

A Vigo

Ha arribat a Vigo l'inspector de Sanitat exterior per a adoptar les mides oportunes a fi d'evitar el progrés del tifus, disminuint els casos.

Subvencions

El ministre de Foment ha remés les següents ordres:

Al diputat senyor Beasain, concedint al Sindicat Agrícola de Vilaplana, la subvenció de 300 pessetes.

Altra igual a la Cambra Agrícola de Targa.

La de 5.000 pessetes al diputat regionalista senyor marquès de Camps per al Centre Comercial Hispano-Marroquí de Barcelona.

Al diputat regionalista senyor Bertran i Musitu, la de 5,000 pessetes per a l'Ateneu de Vilanova i Geltrú:

Al diputat regionalista i leader (?) senyor Cambó la de 500 pessetes per a la Festa de l'Arbre Fruiter de Moyà.

Els espanyols a Puerto Rico

Nostre consul a San Juan de Puerto Rico participa al ministre d'Estat que en dita población s'acaba de construir una associació espanyola amb el títol de Casa Espanya.

El día 24 de juny se celebrà una assamblea magna i s'aprovaren elis estatuts i el reglament. R

Camins veinals

La «Gaceta» ha publicat una Real Ordre de Foment aprovant els expedints de declaració d'utilitat pública dels camins veinals i ponts econòmics següents:

Provincia de Girona. — De Selva de Mar i enllaç amb la carretera de Port de la Selva a la estació de Llansà.

De Calella a la platja i caseriu de Llafranc.

De Palafrugell al caseriu i platja de Tamarit; del caseriu de Calella i passant pel de Llafranc, acabant en el de Tamarit.

De Palafrugell i enllaç amb la carretera de servei del far de Sant Sébastià. RR

Provincia de Lleida. — De la carretera provincia d'Arbeca a Bellpuig i a enllaçar amb el camí veinal denominat de la carretera de Madrid a França, en el kilòmetre 298

A la de Balaguer a Tàrrega, en el kilòmetre 16, per Evara d'Urgell en aquest darrer punt.

De la carretara de Madrid a França en el kilòmetre 498, a la de Balaguer a Tàrrega, en el kilòmetre 16, per Evara d'Urgell i enllaç amb la carretera de Balaguer a Tàrrega en el poble de Fuhol d'Agramunt i enllaç amb la vila de Pons de la carretera de Falset a Jorba, passant per Orola de Solsona a Sant Climent.

Els flequers

La Junta Directiva del Sindicat de flequers ha visitat al ministre i al subsecretari de Gracia i Justicia, per a demanar-li que es legalitzi en deguda forma el repès del pà, a l'objecte de qué's posi terme a la campanya que contra els flequers han emprés certs elements, els quals han arribat a tal punt en aquest abús que molts fabricants, especialment al districte del Congrés se veuràn obligats a suspendre la elaboració del pà.

Tant el marquès del Vadillo com el senyor Cañal, en el séu desig d'evitar possibles conflictes, han promés estudiar amb tot deteniment l'assumpte per a resoldre en justicia a la major brevetat.

CATALUNYA

PUIGCERDÀ

Aquesta vila tan concorreguda i estimada pels estiuejants, ha organitzat un programa de festes durant els mesos de juliol, agost i setembre, en el qual hi han incloses aquestes festes: día 25 de juliol, per la tarde, romería a Sant Jaume de Rigolisa i per la nit inauguració de la temporada de teatre a càrrec de la notable companyía de comedia que dirigeix En Villagómez; día 28 inauguració de la temporada de sardanes; el día 15 d'agost gran concert en una de les places públiques de la vila, a càrrec de l'aplaudida banda «La Lyre Biteroise» de Beziers, composta de cent vint executants, figurant ademés entre ells varis artistes de l'Opera de París; el día 28 gran festa de l'estany estant aquest profusament il-luminat a la veneciana el mateix que les barques que'l solcaràn, mentres se cremarà un magnífic castell de focs artificials, aeris i aquàtics. Esplèndides il-luminacions en els chalets del tràmit entorn de l'estany; el día 30, gran batalla de flors i confetti en l'Avinguda de Pous i Gasch, podent pendre part en la batalla carruatjes que no vagin adornats; el día 4 de setembre festival nocturn en la plaça dels Heròis, sorprenent il-luminació a la veneciana, balls i sardanes, ademés d'altres audicions de sardanes que periòdicament s'aniràn celebrant.

Pel mes d'agost s'organisen també un concurs Hípic Internacional i altre d'Aviació, quines festes s'anunciaràn oportunament i per medi de programes especials; i altres de Tir de colom, Lawn-tennis i de carrers, adornats.

Sembla doncs que ens preparem a passar un bon istiu per aquí dalt.

SOLSONA — S'ha inaugurat el nou serve de automòbils de Manresa a Solsona i Seu d'Urgell.

Se pot sortir de Barcelona amb el tren de les 9'7 per a la Seu, i per a Cardona i Solsona amb el de dos quarts de dues de la tarde.

REUS. — A l'ordre del día de la sessió darrera de l'Ajuntament hi figurava una proposició referent al monument an En Ferrer, acordant-se que passés a la Comissió corresponent per a que dictaminés.

També s'ha presentat una altra proposició firmada pels regidors Recasens i Balaguer demanant que's telegrafii al president del Consell de ministres protestant de la R. O. del ministeri de Foment modificant el plan de camins veinals.

Els regidors senyor Granell, radical, i Pallejà, reformista, s'han oposat a que s'aprovés aquesta proposició. El senyor Recasens l'ha defensada, manifestant que s'estranyava de que l'Ajuntament, que tant s'interessava per la Mancomunitat, poses ara entrebancs a les seves gestions.

Posada a votació la proposició, ha sigut aprovada per 13 vots contra 11.

ESTRANGER

França

París. — Se desmenteixen oficiosament els rumors circulats que'l president del tribunal, Mr. Albanel, havía enviat padrins al séu confrare el conseller Mr. Dagoury.

La solució d'aquest incident ha sigut portada al terreny jeràrquic, lo que exclou la possibilitat de tota demanda per a ventilar l'assumpte en altres terrenys.

Portugal

Lisboa.—El general Costa ha sigut avui nomenat governador civil de la ciutat de Lisboa.

Suecia

Stockolm.—A les 11 del matí ha arribat el creuer «Lavoisier», conduint a Mr. Poincaré i al séu seuicí.

Immediatament han pujat a bordo el rei, el príncep hereu i els príncepes reials, a saludar al president de la República francesa.

Al cap de poca estona han desembarcat, dirigint-se els dos quefes d'Estat al Castell entre els aplaudiments i aclamacions de la multitut.

Els diaris de tots els colors, saluden a Mr. Poincaré amb motiu del séu viatge, donant-li la benvinguda en afectuosos termes.

El rei ha ofert un banquet a Mr. Poincaré, en el castell de Dorthmnigholm, assistint-hi seixanta comensals.

El rei i el president hàn regressat, junt amb el príncep hereu, a Stockolm, on han visitat els museus.

La población ha fet una afectuosa acullida a Mr. Poincaré.

Anglaterra

Londres.—Ahir tarde estallà un violent incendi a tres fàbriques de sabó de Glasgow, essent molt difícil als bombers dominar-lo. Les pèrdues s'estimen en 40,000 lliures esterlines.

Londres.—Han pronunciat discursos Birrell a Cambridge i lord Haldane a Londres, deplorant el fracàs de la conferencia sobre l'«home rule» i afirmant al mateix temps que'l govern continuarà el séu programa sense vacilacions. Birrell ha dit que no mereixen cap crèdit els rumors de guerra civil a l'Ulster, afegint que'l deure dels liberals es evitar que Asquith no vegi la disolució de les Cambres abans de que l'«home rule» sigui transformat en llei.

Alemanya

Berlín. — Comuniquen de Carlsbad que després d'haver permanescut tres setmanes en aquella población sense ésser regongut, l'antic shà de Persia, Mahomet Alí ha sortit avui cap a Berlín acompanyat del séu fill.

—L'emperador s'ha enterat a Balestramo dels informes dels quefes dels gavinets militar i naval i del representant del ministre de Negocis Estrangers.

Russia

Sant Petersburg.—Se dona ja per acabada la vaga. En varies fàbriques s'ha renuat el treball, lo mateix que a varies impremtes. En els barris obrers regna tranquilitat. Se creu que'l proper dilluns se treballarà a totes les fàbriques.

—A consequencia dels desordres provocats pels vaguistes s'ha declarat a Sant Petersburg l'estat de sitl.

Estats-Balkans

Sofía.—La comissió rumano-búlgara se reuní ahir.

Se desmenteix en absolut l'informació, segons la qual Bulgaria ha fet a les cases austro-hongareses importants encàrrecs militars.

Avui se procedirà a l'autopsia dels cadavres de les víctimes búlgares.

Durazzo.—El príncep ha ajornat el séu viatge a Vallona.

Ahir tarde, un petit grupo d'insurgents s'apropà a les trinxeres, entaulant-se viu tiroteig que durà un quart d'hora. Els defensors dispararen també algunes canonades.

Continúa augmentat el pànic a la ciutat.

Turquía

Constantinobla.—En el moment en que aquest migdía sortía el jetife del palau del gran visir, se li ha apropat un individu i li ha disparat un tret de revòlver, sense lograr, afortunadament, fer blanco.

L'agressor, que's crèu era egipci, ha sigut mort d'un tret per un soldat de l'escolta.

—En el moment en que sortía del patí d'honor, el Khedive ha sigut agredit per dos individus armats de revòlvers els quals li feren varis dispars sense ferir-lo.

Un dels agressors, que fou mort desseguida per un dels individus de l'escolta, es un jove egipci, nomenat Mohamed Masher, que anava vestit amb l'uniforme de l'Escola Naval.

Resultè ferit el gendre del Khedive, Feridbey, qui té una ferida lleu en una cama.

L'altre agressor ha sigut detingut.

También han resultat ferides dugues persones de les que's trobaven agrupades al voltant de la porta.

La policía crèu que's tracta d'un complot i se fa gestions per a descobrir-lo.

Darrera hora

Conferencies telefòniques del nostre servei particular

Madrid, 27 de 1 a 3 matinada

El comte de Romanones

Ha marxat a Galicia el comte de Romanones per a reunir-se amb la seva família que estueja a Villagarcía.

L'assumpte Aldecoa

«España Nueva», reprodueix una carta relativa a l'assumpte Aldecoa que firmen varis lletrats.

Els comunimcants s'extranyen de que havent-se presentat una querella contra don Lluis Aldecoa, el jutje no hagi dictat el séu procediment, a pesar de estar comprovada la seva culpabilitat en l'assumpte del teatre de la Zarzuela.

Afegeixen els firmants que hi ha que evitar el just procediment.

Greu accident.-1 mort i 2 ferits

Càdiz. — Diuen de Laraix que l'automòbil que presta servei des de aquéll punt a Alcàzar volcà, morint el propietari d'aquell i resultant greument ferits el capità del vapor «Valencia» don Jaume Jimenez i el xofer.

Ha arribat el tinent coronell don Ricard Enamorado, pare del tinent ferit en la descoberta dels voltants de Laraix.

S'obrirà judici contradictori per a concedir-li la creu pensionadade Sant Ferràn.

Les "delicies,, del "polo,,

La Línea. — Durant un partit de «polo» en el Camp de Gibraltar, el capità d'infantería anglés M. Krigge ha mort d'un accident del joc.

La policía, inviolable

Murcia. — Augmenta l'agitació produida per la suspensió del miting contra les suposades extralimitacions de la policía.

Nombrosos grupus corren pels carrers tumultuariament, havent-se efectuat bastantes detencions.

El general Weyler

Màlaga. — Ha arrivat el general Weyler procedent del Marroc.

Al Govern militar on si hostatge, s'ha efectuat una recepció.

Anit sortí cap a Madrid.

Generals

S'ha rebut la noticia d'haver mort el general don Rafel Victoria, quefe de la primera brigada de la 7.ª divisió (Girona) Contava 64 anys i feia el número 4 en la escala de la seva classe.

Com el pase del general Palomo a la reserva i la mort del general Victoria se produeixen dos vacants; una serà coberta pel general Salovera, ascendit per mèrits de guerra, i l'altra correspondrà a l'arma d'infantería en torn de proporcionalitat.

Lo de Vigo

Vigo.—Ahir se registraren 22 cassos d'epideima tífica.

Mes del conflicte austro-serbi

Parla En Dato

El president del Consell acudí ahir al séu despatx oficial, com si fos un día feiner.

Al rebre als periodistes confirmà bòna prt de lesa informacions rebudes respecte al conflicte austro-serbi. Pregà molt encarescudament a tots els periodistes que procedissin amb gran prudencia al tractar d'aquest conflicte perquè ens pot afectar molt d'aprop el séu desenrotllo i solució.

Afegí que havía ordenat als nostres embaixadors que estiuejen que vagin immediatament a ocupar els séus llocs respectius, davant les actuals circunstancies.

Informació de l'estranger

La situació s'agrava

París, 26, a les 23,55.—Creix considerablement l'excitació amb motiu de les noticies molt poc tranquilitzadores que és van rebent del conflicte austro-serbi. Totes les noticies que's reben a les Legacions van confirmant la gravetat de la situació considerant inevitable el rompiment d'hostilitats donat els termes en que ha col-locat el problema el govern imperial.

Consell de ministres.-Retorn de M. Viviani

París.—S'ha celebrat Consell de ministres que ha durat quatre hores; Els consellers han tractat exclussivament del conflicte austro-serbi.

Avui, aixís que arribi Mr. Viviani, que s'espera a les 4 de la tarde es tornaràn a reunir. Hi ha noticia oficial de que Mr. Viviani ha sortit de Copenhague de retorn a París.

Prohibicions. - Movilització de forces

Sant Petersburg. — S'ha prohibit a la premsa donar noticies de la movilització de tropes. Se sab emperó que ahir se movilitzaren 15 cossos d'exèrcit que seràn manats pel Gran Duc Nicolau.

També s'ha prohibit en la premsa fer alusions de cap mena a una probable declaració de guerra.

Se confirma que ha sigut declarat l'estat de guerra en les provincies de Sant Petersburg i Moscou. R

S'han suspés les sessions de la Duma.

El aZr anit al sortir del teatre fou aclamat per la multitut.

Llicencies retirades.-La Premsa

París. — Han sigut retirades totes les llicencies otorgades als quefes i oficials de l'exèrcit francs, havent rebut ordres els que'n disfrutaven dincorporar-se davui a demà als seus respectius cossos.

També s'ha ordenat als prefectes que no abandonin llurs departaments.

Se diu que aviat seràn cridats a files les reserves.

Diu «Le Figaro» que Serbia no acceptarà la lluita a desigual o que Austria la convida donant aixís lloc a l'intervenció de les potencies. Potser, afegeix, aquest es l'únic medi d'evitar la conflagració que menaça la pau europea.

L'«Echo de París», se mostra molt pessimista per que, diu, aixís ho son les noticies que té del curs dels aconteixaments.

Afirma que creu imminent la ugerra.

La crisi austro-serbia el fet es que te pertorbada moralment a tota la nació.

Ponts volats.-El generalissim Putnik

Viena.—S'assegura que Serbia a l'abandonar algunes poblacions fronteriçes ha volat alguns ponts per medi de la dinamita, a fi d'obstruir les comunicacions.

El generalíssim serbi Putnik que com hem avencat sigué retingut a Gratz, junt amb quatre fills séus, ha sigut llibertat, havent-se posat a la seva disposició un tren especial per a que continués el séu interromput viatge a Belgrado

El govern imperial austríac ha publicat una nota dient que la detenció del generalíssim serbi se feu complint els reglaments militars del país, però com que l'exèrcit austríac es caballeros i lleal, acordà deixar sense efecte la seva retenció i posar un tren especial a la seva disposició.

Noves movilitzacions-Desmacies

Belgrado.—Ademés de la movilització d'un còs d'exèrcit, avui se n'ha movilitzat un altre. Ambdós seràn manats pel príncep Alexandr i se fant els preparatius per a que marxin a corre-cuita a la frontera.

París.—Circulen rumors de que a Belgrado s'han comès alguns desmans contra súbdits austríacs.

Manifestacions

Berlín. — S'ha efectuat noves manifestacions contra Russia.

Al apssar els manifestants pel lloc que ocupa l'ambaixada austríàca han victorejat a l'emperador. En cambi al passar per l'ambaixada francesa, han guardat silenci.

Els socialistes internacionals

Berlín. — Se diu que'ls socialistes est nt d'acort per oposar-se a qualsevol intentona bèlica. Se sab que aquests dies hi ha una estreta relació antre els quefes dels partits socialistes alemany, francès i austríac.

Dimarts quedará declarada la guerra

Viena. — Ha arribat l'emperador Francisco Joseh, celebrant immediatament una llarag conferencia amb el ministre de la Guerra. La conferencia tingué per objecte tractar com és de suposar de l'actual situació. Aquesta nit o demà quedarà redactada la declaració de guerra que's comunicarà a les potencies i que no's farà fins passat demà dimarts.

S'ha movilitzat altres cosos de exèrcit, que marxaràn totseguit a la Bosnia.

També s'han circulat ordres a l'esquadra per a que comenci el bloqueig de les costes dels Canals amb l'encàrrec d'ocupar el port d'Autidiani, com a lloc estratègic.

De Barcelona

SUICIDI

Ahir a les dues de la nit, a l entrar a casa seva la mestressa del pis tercer primera del número 1, bis, del carrer de les Tapies, trobà el seu marit penjat en una porta d'una habitació interior. El suicida se nomena Josep Generar, de 60 anys i es dedicava a operacions de borsa.

---

que havía acabat de llegir. La poesía no té eco més sonor i més prolongat que'l cor de la joventut on va a néixer l'amor. Es com el pressentiment de totes les passions. Més tard n'és com el record i el dol. Aixi fa plorar en dues èpoques extremes de la vida: joves, d'esperances, vells, de penes. . . . . .

IV

Les encantívoles familiaritats d'aquestes llargues i dolces vetlles a la llum de la làmpada, o la tebia calor del braser d'oliveres sota'ls nostres pèus, no duien mai entre nosaltres altres pensaments ni altres intimitats que aquestes intimitats d'infants. Erem defensats jo per la meva tranquilitat quasi indiferent, ella per la seva candor i la seva puresa. Ens separàvem tant tranquils com ens havíem reunit, i un moment després d'aquestes llargues converses dormíem sota'l mateix sostre, a alguns passos l'un de l'altre,

sa de la seva felicitat, va resoldre explicar-se.

VIII

La vigilia de Nadal vaig arribar més tard que de costum per prendre el meu lloc al sopar de la familia. Me vaig adonar d'alguna fredor i d'alguna tribulació en les cares, evidentment amoinades, de l'Andrea i de la seva muller. Girant els ulls cap a la Graziella, vaig veure que havía plorat. La serenitat i l'alegría eren tant habituals en la seva cara que aquesta expressió inacostumada de tristesa la cobría com d'un vel material. S'hauría dit que l'ombra del séu pensament i del séu cor s'havía escampat sobre'l seu rostre. Vaig quedar sorprès i callat, no gosant interrogar an aquesta pobre gent ni parlar a la Graziella de por que el sò de la meva veu no fes esclatar el seu cor, que semblava apenes contenir.

Contra'l seu costum, no'm mirava. Duia distretament els bocins de pa

a que hauría pogut pretendre. Però el seu pare pensava d'altra manera.

VII

El pare, sabent l'afecció d'En Cecco per la seva neboda, la venía a veure de tant en tant. Encantat per la seva bellesa, per la seva honestat, sorprès pels progressos ràpids que feia en la pràctica del seu art, en la lectura i en l'escriptura; pensant, a més, que les desgracies de la natura no permetien an En Cecco inspirar altres tendreses que les tendreses de conveniéncia i de familia, havía resolt de casar el seu fill amb la seva neboda. La seva fortuna feta i prou considerable per a un obrer, li permetien de mirar la seva demanda com un favor al qual l'Andrea, la seva muller i la joveneta ni menys pensaríen a resistir-se. Sigui que hagués parlat del seu projecte an En Cecco, sigui que li hagués amagat el seu pensament per fer-li una sorpre-

com dos infants que han jugat plegats tot el vespre i que no veuen rès més enllà dels séus senzills divertiments. Aquesta calma dels sentiments que s'ignoren i que's nodreixen per ells mateixos hauría durat anys, sense una circumstancia que ho va canviar tot i que'm va revelar la natura d'una amistat amb la qual en teníem prou per a ésser tant feliços.

VI

En Cecco (era el nom del cosí de la Graziella) continuava venint més assiduament cada día a passar les vetlles d'hivern amb la familia del «marinaro». Encara que la joveneta no li donava cap senyal de preferencia, i que àdhuc fos l'objecte habitual dels séus divertiments i un xic el jòc de la seva cosina, era tant dolç, tant pacient i tant humil davant d'ella, que no podía estar-se de sentir-li grat de les seves complasences i de somriure-li algunes vegades amb bondat. Ell ja en tenía

DIVERSIONS PUBLIQUES

Cines

Grancine saló Doré

Avui dilluns hermosíssim programa de pel·lícoles i

5 colossals atraccions, 5

Baldo
colossal equilibrista de gran força

Tosca Bresciani
duet italiá a transformació

Julia David
cançonetista de gran fama.

The Rukolins
acróbates gomosos saltadors de gran èxit.
Debut del

Trio Charles

Demá grans festivals tarde i nit a benefici de les dependencies de l'escenari d'aquest local,

25 ATRACCIONS, 25.

Concerts

ALCAZAR Gran Café Concert. Restaurant de primer ordre. Sarçueles alegres Continuament Grans Debuts,

MOULIN ROUGE. — MUSIC-HALL
Concerts tots els dies tarde i nit per nombrosa Troupe de Varietès.

ROYAL CONCERT «MUSIC-HALL»
Marqués del Duero, 106, davant Teatre Comtal
Grans Concerts tots els dies tarde i nit, per una importan «Companyía de Varietés».

Music-Hall LA BUENA SOMBRA
Tots els dies tarde i nit
GRAN CONCERT
CELEBRITATS MUNDIALS
ENTRADA LLIURE

Varies

FRONTO COMTAL

Dos grans partits per a avui. nit, a un quart d'onze.
ROJOS: Goenaga, Sasiain,
BLAUS: Campitos, Larrañaga.
Entrada 2 pessetes.

Saturn Parc

Esplèndit i elegant parc d'atraccions, amb sports tan notables com
ELS URALS
MUNTANYES RUSSES d'ondulacions les més emocionants que's coneixen i úniques en el món de férrea construcció que garenteixen la seva seguritat.
WITCHING WAVES
veritable atracció AMERICANA de moda a Barcelona i «CLOU» dels parcs de PARIS i LONDRES amb patent per a Espanya.
PLATAFORMA DE LA RIALLA
veritable sensació i infinitat d'altres més notables. Darrers dies dels

Nano Paquito
Gegant Vendeen
els més admirables fenómens que s'han presentat a Barcelona.
Brillants concerts tarde i nit per la banda del regiment de Vergara.

Entrada de passeig 10 céntims
Demá dimarts, moda, gran festival.

Gran café de Novitats
Sala de matchs de billar
Tots els dies grans partits pels professors Ardojan, Van Duppen, Pereira, Lacy, Sanchez, E. Ortega, Rodon, Segrañes, Graner i Vives. Entrada lliure. Apostes mútues.

TURO PARK
Gran centre d'atraccions. Obert tots els dies des de les 3 de la tarde
AVUI DILLUNS
BANDA MILITAR
Atraccions americanes
Café-Restaurant Carbó
Entrada de passeig 25 céntims

Avís d'Administració

Preguem als nostres suscriptors de fòra de Barcelona, que no estiguin al corrent en el pagament de les seves suscripcions, que envíin l'import dels seus descoberts an aquesta Administració, lo abans possible per a que puguin seguir rebent el diari amb tota regularitat.

EL HOGAR Y LA MODA

es el periódic més económic del món

Per **2 RALS AL MES,** dona
Un número setmanal d'«El Hogar y la Moda»
» » de «Novela» moral y interessant
» » de «Diccionario Enciclopédico»
» » de «Historia de España»
Entre Periódic, Novela, Diccionari, y Historia

16 quaderns al mes per 2 rals
64 planes de lectura setmanal pera la familia!
«El Hogar y la Moda» dona, ademés,

PATRONS TALLATS
y dona, ademès, bonics y práctics

REGALS MENSUALS
consistents en màquines de cosir, vaixelles, talls de trajo, pesses de tela, etc., a que poden optar tots els suscriptors.

per 2 rals al mes
Ompli V. l'adjunt cupó y envihil a la

SOCIETAT GENERAL DE PUBLICACIONS

Diputació, 211.—BARCELONA
que li enviará a l'acte unes mostres de franc a casa seva.—Hi hà que advertir que'ls que's suscriguin ara podrán comensar a coleccionar totes les obres desde'l quadern primer.

D. ______ *que viu*
a ______ *provincia de* ______
carrer ______ *n.°* ___ *pis* ___
Desitja rebrer unes mostres de franc de **El Hogar y la Moda** *y la seva Biblioteca.*

Ateneu Pi i Margall
DE LA BARCELONETA

Hores de visita al Dispensari
Mèdic públic gratuit

Malalties dels ulls, a càrrec del doctor Lluis Bonet Comajuncosa, tots els dimars, dijous y dissabtes, de set a vuit tarde.
Malalties de nois, a cárreg del doctor M. Roig y Roig, tots els dilluns, dimecres y divendres, de 9 a 10 del matí.
Cirugía y malalties de la dóna, a cárreg del doctor J. Vicedo Bonmatí, tots els dimars, dijous y dissabtes, de 6 a 7 tarde.
Nas, gorja y orelles, a cárreg del doctor Francisco Moreu, tots els dilluns y dimecres, de 6 a 7 tarde.
Medicina general, a cárreg del doctor Lluis G. Nogués y Gurri, tots els dilluns, dimecres y divendres, de 7 a 8 tarde.

Imprempta i estereotipia, Est, 16

CICLES **SANROMA** MOTOS SUN.

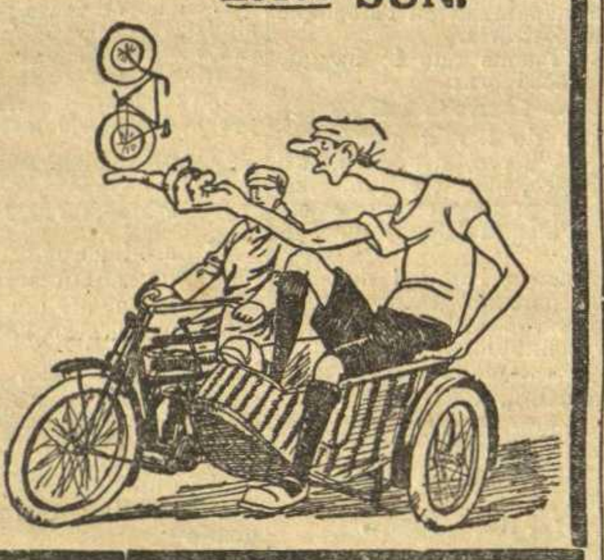

Els més sòlids i lleugers
Telefon 1445
Balmes 62
BARCELONA

PIANOS Y HARMONIUMS de lloguer, desde 8 fins a 15 pessetes al mes Carrer del Bruc, núm. 73, entressol, primera

Ebanistería de F. GIRALT
Casa fundada en 1880
Immens assortit de mobles senzills i de luxe, en models originals i elegantíssims. Unica casa que construeix els séus mobles en els séus propis tallers i que'ls garantitza per temps indefinit. Positiva economía d'un 20 per 100 sobre'ls preus corrents en magatzems i bassars.
— Canuda 16 —

Preus de suscripció:

Barcelona el mes	*1'00 Ptes.*
Espanya trimestre	*4'50* »
Estranger	*9* »

El : Poble : Català
Diari Federal Nacionalista Republicà

Butlletí de suscripció

Don ______
de ______ *carrer* ______ *núm.* ______
se suscriu per un trimestre començant el dia ___ *de*
de 1914.

FIRMA

NOTA: Per a suscriure's enviar el present butlletí a l'Administració d'EL POBLE CATALÀ, acompanyant l'import de la suscripció en lliurança de fácil cobrament.

Esqueles mortuories: sa n'admeten fins a les dues de la matinada

Cinta pesa bebés
Totes les mares poden saber el pes del nen usant la
CINTA PESA BEBES
Preu: 3 pessetes
Enviant 3'50 se remet certificat.

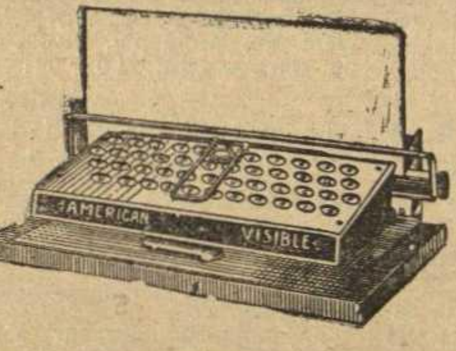

40 pessetes
MÁQUINA D'ESCRIURE
American Visible
Propia per a families.
Enviant 40 pessetes, se remet franc embalatge.
Unica en el món d'aquest preu.
ANTONIO ALTISENT
BARCELONA
Portaferrissa, 22 pral.
Apartat 287

Deixes a propietaris sobre la seva firma, indivisos, usufructes, nudo propietaris, etz. Compra i venda de finques. Operacions ràpides. Fracte directe. Anton Hostench, Passatje de la Paç, 8, entressol. Telèfon, 1071

DINER en 1.ª hipoteca i sobre valor desde'l 3 per 100 anyal, en lletres, propietaris, industrials i comercials des de'l 1 1/2 per 100 al mes.

DINER en 2.ª hipoteca, usdefruits, parts indivises i sobre genres, pianos, carruatges i tota garantía que convingui. Rambla Santa Mònica, 4, entresol.

El A. B. C. Hospital, 121
Màquines per a cosir, garantitzades
Des de 30 pessetes
Accessoris i reparacions

ES COMPREN tota classe de mobles, pianos, caixes per a capdals i objectes varis. Carrer Boquería, número 47

Unión Empresarios de Pompas Fúnebres, S. A.

Servei Municipalitzat

En virtut d'haver comensat amb fecha 8 del present juliol, el nou régim municipal relacionat en els serveis de pompes fúnebres, aquesta Empresa posa en coneixement del públic que essent la consessionaria del Excm. Ajuntament per a la prestació de dits serveis, ha establert la seva Central, ofisines, sucursals i estafetes en els següents punts:

Central, oficines, fábrica i tallers, carrer Camp Sagrat, núm. 24, telefon, 2691

DISTRICTE	I.° SUCURSAL, SANTA BÁRBARA. 3	TELEFON	1895
"	I.° ESTAFETA. WAD-RAS, 236.	"	8238
"	2.° SUCURSAL, ALTA SANT PERE, 78	"	1767
"	3.° " PALLA, 8	"	949
"	4.° " LAURIA, 49	"	2643
"	5.° " SANT PAU, 72	"	1917
"	6.° " ARIBAU, 17	"	2490
"	7.° " CANONGE PIBERNAT	"	6104
"	7.° ESTAFETA, BLAY, 56	"	3400
"	8.° SUCURSAL, TORRENT DE L'OLLA, 133	"	7757
"	8.° ESTAFETA, SAN GERVASI, 5	"	7809
"	9.° SUCURSAL, SANT ANDREU, 201	"	8265
"	9.° ESTAFETA, MAJOR, 27 (HORTA)	"	8099
"	10.° SUCURSAL, CLOT, 59	"	8234

En tots els prerrelacionats locals, serà el servei permanent tenint que dirigir-se a qualsevol d'ells, sigui personal o telefonicamentels avisos de defuncions, per a l'inmediata prestació del servei.

Al mateix temps prega la Empresa concessionaria, se dirijeixi a les oficines qualsevol reclamació a que pugui donar lloc a la seva implantació i desenrrotllo el nou règim municipal establert, puix així serà deguda e immediatament atesa i subsanadaqualsevol deficiencia.

prou. Era d'aquesta mena de cors dèbils, però amants, que, sentint-se desheretats, per la natura, s'acontenten d'estimar sense torna, i que's donen com esclaus voluntaris al servei, si no a la felicitat, de la dòna a la qual uneixen el llur cor. No són les més nobles, però són les més tristes de les menes d'afecció. Se les plany, però se les admira. Estimar per ésser estimat és de l'home, però estimar per estimar és quasi de l'àngel.

VI

Sola la figura més desgraciada, hi havía alguna cosa d'angelical en l'amor del pobre Cecco. Així, ben lluny de sentir-se humiliat o gelós de les familiaritats i de les preferencies de que éra objecte per la part de la Graziella davant seu, m'estimava perquè ella m'estimava. En l'afecció de la seva cosina no demanava el primer lloc o el lloc únic, sinó el segón o el darrer: amb tot

s'acontantava. Per agradar-li un moment, per obtenir un esguard benvolent, un gest, una graciosa paraula, m'hauría vingut a cercar al fons de la França i m'hauría fet tornar al costat de la que'm prefería an ell. Fins crec que m'hauría odiat si hagués fet sofrir la seva cosina.

El seu orgull era en ella com el seu amor. Potser també, fret a l'interior, reflexiu, sensat i metòdic tal com Déu i la seva deformitat l'hauríen fet, calculava instintivament que'l méu domini sobre les inclinacions de la seva cosina no fóra pas etern; que una circumstancia qualsevol, però inevitable, ens separaría; que era estranger, d'un país llunyà, d'una condició i d'una fortuna evidentment incompatibles amb la de la filla d'un mariner de Pròcida; que d'un día a l'altre l'intimitat entre la seva cosina i jo es trencaría com s'havía format; que llavors li quedaría sola, abandonada, desolada; que aquest mateix dolor suavisaría el séu cor i li donaría trencat, però enter. Aquest paper de consolador i d'amic era el sol

als seus llavis i feia veure que menjava per continencia; però no podía. Llençava el pa per sota la taula. Abans d'acabar el sopar taciturn va agafar el pretext de dur els nens al llit: se'ls va endur a la cambra llur, s'hi va tancar sense dir adèu ni als seus pares ni a mí, i ens va deixar sols.

Quan va haver sortit vaig preguntar al pare i a la mare quina era la causa dels seus greus pensaments i de la tristesa del llur infant. Llavors me van contar que'l pare d'En Cecco havía vingut durant el día a la casa; que havía demanat a la llur néta pel seu fill; que era una gran felicitat i una ben alta fortuna per a la familia; que En Cecco n'estaría content; que la Graziella, que era tant bona, es quedaría amb ella i cuidaría els seus dos germanets com si fossin els seus propris fills; que àdhuc els díes de la vellesa seríen per a ells assegurats de la miseria; que havíen consentit amb agrahiment en aquestes noces; quan n'havíen parlat a la Graziella; que ella no havía respost rès, per timidesa i per mo-

ratlla, i li deia la paraula que calía pronunciar. Quan escrivía, aguantava els séus dits amb la meva ma per guiar a mitges la seva ploma.

Si feia una falta, la renyava amb un aire sever i enfadat: no responía, i només l'impacientava contra ella mateixa. La veia devegades a punt de plorar: llavors endolcía la veu i l'encoratjava perquè tornés a començar. Al contrari, si havía ben llegit i escrit, se veia que cercava la propria recompensa en el meu aplaudiment. Se girava cap a mí enrogida i amb claror d'orgullosa alegría sobre'l front i en els ulls, més satisfeta del plaer que'm donava que del petit triomf del séu succés.

La recompensava llegint-li algunes pàgines del «Pau i Virginia», que ella s'estimava més que tot, o algunes belles estrofes del Tasso quan descriu la vida camperola dels pastors entre'ls quals viu Herminia, o quan canta els planys i els dolors dels amants. La música dels versos la feia plorar i somniar molt temps encara després